

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 25. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorje

dnevnik

7096 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

6 - PP 559
600

Maggio 1
(0481) 53382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 116 (14.207)

Trst, petek, 22. maja 1992

Po hitrem posredovanju italijanskega ministra za izseljence Boniverjeve pri hrvaški vladi

Po dramatičnem petdnevnom potovanju prispelo v Italijo še 484 beguncev

Večina je otrok - V soboto so odpotovali z bojišč v Bosni in Hercegovini proti Splitu in od tu pripluli s trajektoma na Reko - Namestili jih bodo v Malles Venosti in Sterzingu v bocenski pokrajini

TRST — Včeraj na podvečer je prispela v Italijo prek mejnega prehoda na Pesku skupina 484 bosanskih beguncev, med katerimi je kar 350 otrok (foto Magajna). Prispeli so z Reke, kamor so dopoldne pripluli z dvema trajektoma iz Splita. Begunci so v soboto in nedeljo zapustili Sarajevo, Mostar, Tuzlo in druga bosanska in hercegovska mesta v smeri proti Splitu, da bi se izognili srbski vojski.

Bosanski begunci so dopotovali v Italijo po hitrem posredovanju italijanskega ministra za izseljence Margherite Boniver, ki je bila včeraj na obisku v Zagrebu, kjer se je s podpredsednikom hrvaške vlade Matejem Graničem dogovarjala o italijanski pomoči bosansko-hercegovskim beguncem. Granič je zaprosil italijansko vlado naj sprejme 10 do 12 tisoč beguncev, ker jim Hrvaška ne more nuditi več pomoči, saj je že sama takorekoč zasičena z izseljenci.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Boniverjeva: Italija za gmotno pomoč

POSTOJNA - Italija je pripravljena pomagati beguncem iz Bosne in Hercegovine, toda predvsem z gmotno pomočjo, ker bo tako najhitreje omogočena njihova vrnitev na domove. Tako je včeraj pojasnila stališče italijanske vlade ministrica za priseljenice Margherita Boniver med svojim nekajurnim obiskom na Hrvaškem in v Sloveniji. (Foto Križmančič: Boniverjeva med begunci v Postojni).

Na tiskovni konferenci v Postojni (o pogovorih Boniverjeve s hrvaškimi voditelji poročamo na drugem mestu) je slovenski minister za notranje zadeve Igor Bavčar poudaril, da je sedaj v Sloveniji okoli 50 tisoč beguncev iz BiH in da Slovenija ne zmore sprejeti dodatnih ljudi. Begunci predstavljajo za mlado državo veliko breme, saj je Slovenija doslej potrošila za pomoč beguncem 12 milijonov mark, dobila pa le 745 tisoč mark mednarodne pomoči.

Margherita Boniver, katero sta spremljala funkcionarja Farnesine in Rdečega križa, je zagotovila, da bo Italija naredila svojo dolžnost. Spomnila je, da je Italija izdala že 3.000 dovoljenj za bivanje, dodala pa, da se ji zdi primernejše pomagati beguncem tam, kjer sedaj so. To tudi z vidika stroškov, saj stane v Italiji pomoč beguncu milijon in 200 tisoč lir na mesec, medtem ko so stroški v Sloveniji in na Hrvaškem manjši in se z isto vsoto lahko pomaga več ljudem. Dodala je, da je Italija doslej odobrila za pomoč beguncem skupno 16 milijard lir. Pri tem je še

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tudi trinajsto glasovanje za novega predsednika ni prineslo nič novega Kandidatura Valianija za Kvirinal je propadla še pred glasovanjem

RIM — Dosmrtni senator Leo Valiani je bil »uradni« kandidat za predsednika republike le eno noč. Potem ko je v sredo zvečer že skoraj kazalo, da bo demokratični in anti-fašistični Valianijev lik deležen dokaj široke podpore, pa je včeraj njegova kandidatura nenadoma propadla. Pri tem je bil najbrž odločilen »ne« liberalcev, ki pa ga je potrebno še posebej razložiti. Altissimo se ni strinjal z »metodo De Mita«, ki jo je tajnik PLI videl v Valianijevi kandidaturi. Za Altissima ni nujno, da se soglasje išče izključno znotraj šestih strank (štiristrankarska koalicija skupaj s PRI in DSL), temveč pravi, da se ne sme izključiti niti Bossijeve lige niti misovcev.

In prav o »metodi« je bilo največ govora znotraj KD. Proti je bil Andreotti in del velikega centra, iskaneje soglasja pri republikancih in DSL pa so zagovarjali De Mita, levi-

ca in Scotti. Forlani (na sliki AP) je igral vlogo pomirjevalca duhov, na koncu pa je v vrstah stranke relativne večine prevladala odločitev, da se tudi na včerajšnjem glasovanju vzdrži.

Še naprej pa se išče politična rešitev. Occhetto je demantiral govornice, da naj bi bila DSL proti kandidaturi Martinazzolija, ki jo je na nek način napovedal Mancino iz demokristjanske levice. Ta bi rada sondirala pripravljenost socialistov, ki so včeraj še vedno vztrajali pri Vassalliju.

Za kroniko povejmo še, da je včeraj največ glasov dobil Ettore Gallo, ki ga je ob SKP podprla tudi DSL. Trinajsto glasovanje bo šlo morda v anale po skoraj popolni paralizi, ki naj bi po mnenju nekaterih bila predznak za začetek novega gibanja, ki naj bi končno le privedlo do kandidata, ki bo ustrezal večini.

Slovenija, Hrvaška in BiH danes članice Združenih narodov

LJUBLJANA — Slovenski predsednik Milan Kučan in zunanji minister Dimitrij Rupel sta včeraj odpotovala v New York, kjer se bosta danes udeležila zasedanja generalne skupščine OZN, na kateri bodo Slovenijo sprejeli za članico Svetovne organizacije. Oba sta bila vidno zadovoljna, saj je bilo do nedavnega tako članstvo težko dosegljivi mejnik, ki sedaj Sloveniji odpira dokončno pot v svet, a ji poleg pravic nalaga tudi dolžnosti in bremena. Milan Kučan je ob tem poudaril, da je to sklepno in najzahtevnejše dejanje na poti slovenskega osamosvajanja in priznanje za mlado slovensko državo.

Zasedanje se bo začelo ob 16. uri po srednjeevropskem času. Sodeč po vesteh, ki prihajajo iz Steklena palače, bodo vse tri nove države sprejeli z akklamacijo, soglasno in ne z običajnim glasovanjem in dvotretjinsko večino.

Novi priporni nalogi v milanski aferi s podkupninami Zaprl predstavnika DSL

MILAN — Karabinjerji milanskega operativnega centra so v okviru preiskave o podkupninah v sredo zvečer aretirali 61-letnega Bruna Cremascolija, ki je trenutno predsednik družbe z nepremičninami Curno, do leta 1986 pa je bil kot predstavnik DSL (takrat KPI) član upravnega sveta nekdanje občinske skrbstvene ustanove Eca, ki se je kasneje spremenila v Ipab. Cremascoli je obtožen korupcije v obremenilnih okoliščinah in v sodelovanju z drugimi osebami. V zaporu San Vittore pa so karabinjerji zaradi domnevnega sodelovanja pri prejetem podkupnini nova priporna naloga izročili bivšemu komisarju Ipab Matteu Carrieri (PSI) in generalnemu sekretarju Ipaba Francescu Scuderiju, ki sta bila že prej aretirana zaradi sprejetja podkupnine, ki pa zadeva javna dela pri gradnji

oddelka bolnišnice Redaelli v Milanu, kjer naj bi Carrieri in Scuderi zahtevala za 6 milijard podkupnin.

Cremascolija so aretirali v zvezi z novimi dogodki v preiskavi, nanaša pa se na obdobje, ko je bil član upravnega sveta nekdanjega Eca, ki se je nato spremenil v Ipab. Včeraj niso povedali, v kakšnih oblikah naj bi bil Cremascoli povezan s Carrieri in Scuderijem. Toda po vsej verjetnosti gre za nekatere prodaje nepremičnin, takrat pa sta bila člana upravnega sveta tudi Carrieri in Scuderi. Takoj po njegovi aretaciji so tudi preiskali prostore družbe Curno, disciplinska komisija DSL pa je sprejela Cremascolijevo zahtevo po suspenzu članstva. Pri za-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Dežela kliče rimsko vlado na pomoč zaradi beguncev

NA 3. STRANI

Včeraj usmrtili Rogerja Colemana

NA 12. STRANI

Beograd se je sedaj znašel pred nevarnostjo skorajšnjih mednarodnih sankcij

Svet končno obsoja srbsko in črnogorsko agresijo na neodvisno Bosno in Hercegovino

LJUBLJANA — Se je končno sprožil plaz učinkovitih ekonomskih in političnih ukrepov proti Srbiji in Črni gori oziroma novi Zvezni republiki Jugoslaviji? To vprašanje spremlja mnoga včerajšnja razmišljanja ob odločitvi o prepovedi poletov JAT v ZDA in začetku izvajanja ekonomskih sankcij ZDA proti ZRJ, ki pa za zdaj še izvzemajo naftni embargo. Milošević režim je očitno podcenjeval grožnje ZDA in Evropske skupnosti, da ga bodo ekonomsko udarile, če ne bo prenehal z direktnim vpletanjem v vojaške spopade v neodvisni in samostojni Bosni in Hercegovini. Zdaj je vrsto ekonomskih sankcij za Srbijo in Črno goro napovedala in pripravila tudi Evropska skupnost. Hkrati pa je islamska skupina držav včeraj v Organizaciji združenih narodov intenzivno razpravljala o možnih političnih sankcijah proti Zvezni republiki Jugoslaviji. Pričakujejo, da bodo na današnjem zasedanju generalne skupščine Združenih narodov, na katerem bodo v članstvo svetovne organizacije sprejemali Slovenijo, Hrvaško in Bosno in Hercegovino, islamske države predlagale, da se Zvezna republika Jugoslavija zaradi krivde za spopade v Bosni in Hercegovini suspendira kot članica OZN.

Predstavniki Egipta naj bi prav tako včeraj od generalnega sekretarja Združenih narodov Butrosa Galiya zahtevali intervencijo Združenih narodov v Bosni in Hercegovini, da bi tako zaščitili tamkajšnje nemočno prebivalstvo. O potrebnosti vojaške intervencije mednarodne skupnosti v Bosni in Hercegovini je včeraj v nekem intervjuju ponovno govoril avstrijski zunanji minister Mock in namignil, da bi bila za kaj takšnega najustreznejša in najbolj usposobljena Francija. V francoskih vladnih krogih so to izjavo že cinično komentirali, češ da naj bi Mock Franciji pripisoval preveliko sposobnost ali pa, da avstrijski minister preprosto nekatere stvari napačno razume.

V Beogradu po prvih poročilih izražajo »presenečenje« nad ukrepi ZDA, ker menda ne vedo, kaj naj bi zagrešila Srbija, da je do njih sploh prišlo. Vsekakor bo prve »šoku« zdaj zagotovo sledila intenzivna propagandna kampanja, v kateri bo Milošević znova poskušal negativne in kazenske točke za svojo politiko enakoprav-

no porazdeliti s srbskim narodom, dokazujoč, da gre za nekakšno novo »zaroto« sveta proti srbskemu narodu. Vendar pa se njegov manevrski prostor vse bolj oži. Zdaj ima odkrito proti sebi tudi ZDA, s katerimi je zadnjih nekaj mesecev spretno manipuliral in jih poskušal prikazati kot silo, ki se edina (skupaj s Srbijo) zaveda nove nemške nevarnosti. Vsekakor ne gre pozabiti, da je Slobodan Milošević pred tremi, štirimi leti prvi uvajal »ekonomske sankcije« proti Sloveniji in pozneje proti Hrvaški v kontekstu svoje politike političnega in gospodarskega podrejanja takratne jugoslovanske federacije. Vsekakor ni težko predvideti, kaj bi lahko pomenile učinkovite ekonomske sankcije Evrope in ZDA za Srbijo in Črno goro, ki sta že sicer ekonomsko izčrpani zaradi dolgotrajnega vojskovanja in neurejenega stanja v njunih gospodarstvih. Vendar pa mnogi mislijo, da svet še vedno ni pripravljen, da na tem

področju izkoristi vse možnosti, čeprav bi verjetno samo zaostritev socialnega stanja v Srbiji lahko ogrozila sedanjo oblast Miloševića. V marsikaterih analizah verjetno še vedno ocenjujejo, da je Milošević za svet še vedno boljša alternativa od kakšnega še hujšega skrajneža, ki bi ga lahko nasledil.

V Bosni in Hercegovini so se tudi včeraj spopadi nadaljevali. V Sarajevu so med drugim zadeli olimpijsko dvorano Zetro, ki naj bi bila v plamenih. Najhuje je bilo v Derventi, Modriču, Čapljini, Tuzli in Mostarju. Radovan Karadžić, vodja Srbov je v tako imenovani Srbski republiki Bosne in Hercegovine razglasil splošno mobilizacijo.

Iz bosansko-hercegovskega Predsedstva so sporočili, da so po dolgotrajnih pogajanjih s srbsko vojsko vendarle uspeli, da bo le-ta izpustila nekaj tisoč žena in otrok, ki jih je zajela pri odhodu iz Sarajeva proti Splitu in jih pri sebi držala kot talce. Sinoči je kolona

prispela v Kiseljak, kjer bodo otroci in matere prenočili, danes pa bo kolona nadaljevala pot proti Splitu.

Do zapletov pa prihaja tudi na hrvaških bojiščih, kjer srbsko-črnogorska vojska ob podpori četnikov že nekaj dni stopnjuje napade na Osijek, Karlovac, Zadar in na šibeniško zaledje. Včeraj pa je ta vojska preklicala napovedan umik iz Slavonije, češ da jo Hrvati napadajo in da mora torej ostati na svojih položajih, da lahko zaščitijo srbski narod.

Iz Lizbone so sporočili, da so se včeraj v Lizboni, kjer naj bi se nadaljevala konferenca o BiH, vendarle zbrali predstavniki Srbov in Hrvatov iz BiH, vendar pa se tam ni pojavil predsednik Predsedstva Bosne in Hercegovine Alija Izetbegović. Predsednik Konference o Jugoslaviji lord Carrington je v nekem intervjuju ocenil perspektive za rešitev »jugoslovanskega problema« kot »zelo mračne«. (NIA)

Potrdili sodbi za prikrivanje v atentatu v Petovljah

RIM — Kasacijsko sodišče je včeraj potrdilo zaporne kazni, ki jih je beneško prizivno sodišče izreklo generalu karabinjerjev Dinu Mingarelli in karabinjerskemu polkovniku Antoniu Chiricu zaradi zavajanja preiskave in prikrivanja dokazov v zvezi s petoveljskim atentatom. Mingarelli in Chirico sta bila obsojena na tri leta in deset mesecev zapor, vendar pa kazni ne bosta odsedela, ker jima je bila v celoti »odpuščena«. Karabinjerska častnika sta bila obsojena, ker sta ponaredila zapisnik o ogledu prizorišča atentata in skrila tri tulce z namenom, da bi tako preprečila odkritje atentatorjev Vinciguere, Boccaccia in Ciccutinija, članov skrajne desničarske teroristične organizacije Ordine nuovo.

Do atentata v Petovljah na Goriškem je prišlo 31. maja 1972, ko je patrulja karabinjerjev na podlagi anonimnega telefonskega klica pregledala zapuščen fiat 500 v Petovljah. Ko so odprli prtljajnik avtomobila, je prišlo do silovite eksplozije, v kateri so trije karabinjerji umrli, četrti pa je bil ranjen.

Predsednik hrvaškega sabora Domljan kritičen do evropskega sprenevedanja

ZAGREB — Žarko Domljan kot predsednik hrvaškega Sabora nima večjih problemov. Številke mu dajejo moč, da lahko parlament vodi, ne da bi upošteval pravice in zahteve opozicije. V Zagrebu ga prištevajo v trdo strujo vladajoče HDZ.

Gospod Domljan, na Hrvaškem ni ne vojne ne miru. Kaj vi mislite?

»Žal to stanje traja že dve leti. Sicer je povsem jasno, da je to vojna, ki je bila Hrvaški vsiljena od zunanjega agresorja. Eden izmed argumentov, ki naj bi opravičevali agresijo, je bil ta, da so hrvaške meje samo administrativne meje bivše Jugoslavije. Od tu poskus, da bi jih spremenili s silo. Hrvaška je zmagala v trenutku, ko ji je uspelo internacionalizirati konflikt, kljub temu da oboroženi spopadi še trajajo. Mednarodna javnost ni storila nič drugega kot to, da je uveljavila mednarodno pravo, čigar glavni aksiom je prav načelo o nespremenljivosti meddržavnih meja. To seveda ne pomeni, da je Hrvaška zadovoljna z obstoječimi mejami, ki ne upoštevaajo ne zgodovinskih ne etničnih kriterijev. Na primer Srem vse do Zemuna je zgodovinsko pripadal Hrvaški. Isto velja za Boko Kotorsko. Kljub temu smo povsem prepričani, da samo popolno spoštovanje obstoječih meja, lahko zajamči mir.«

Te dni je politično prizorišče razburkala vest, da so se Muslimani in Hrvati dogovorili za konfederalno zvezo med Hrvaško in Bosno in Hercegovino.

»O tem dogovoru sem izvedel iz časopisov. To je pač dogovor, ki sta ga sklenili dve bosansko-hercegovski stranki, ki jih ogroža skupni sovražnik. Sicer pa se mi zdi povsem logično, da Bosna in Hercegovina išče stike in sodelovanje s Hrvaško. Konec koncev je ta država tudi zemljepisno iz treh strani obdana s Hrvaško. To povezovanje, tudi na konfederalni ravni, je povsem samoumevno.«

Varnostni svet je soglasno podprl prošnjo Hrvaške za sprejem v OZN. Kaj to pomeni?

»Odločitev Varnostnega sveta je izjemno pomembna. Doslej je Hrvaško priznalo 75 držav. Naše članstvo v OZN pa je tako postalo samo vprašanje časa in procedure. Sklep Varnostnega sveta pa je tudi utišal vso protihrvaško propagando, ki so jo razni krogi vodili na mednarodni ravni. Dejstvo, da bo Hrvaška član OZN, pa odpira nove možnosti za diplomatsko in politično rešitev krize v bivši Jugoslaviji.«

Hrvaška pa mora v tem trenutku reševati tragični problem beguncev iz Bosne?

»Drama teh ljudi, ki so bili prisiljeni zapustiti lastne domove in imetje, je trenutno glavni

problem, ki ga moramo rešiti. Zaenkrat gostujemo več kot 240 tisoč beguncev iz BiH, katerim moramo prišteti še 450 tisoč beguncev iz hrvaških okupiranih področij. S tem smo praktično zapolnili vse naše gmotne, finančne in bivanjske zmogljivosti. Za begunce mesečno porabimo 80 milijonov mark. Val beguncev je skorajda paraliziral razne državne službe. Tako na primer v bolnicah nimamo zadosti strojev, da bi vsem ledvičnim bolnikom omogočili dializo. Sicer pa so ti begunci, Muslimani in Hrvati, državljani mednarodno priznane države. Zato bi bilo prav, da bi se o njihovi usodi pobrigala tudi mednarodna skupnost, tako kot je že storila za Vietnamce in Kurde. Slovenija in Hrvaška sta že predlagali sklic Mednarodne konference za begunce iz bivše Jugoslavije. Evropa je pač bila vajena, da problem beguncev obravnava v sklopu problematik Tretjega sveta, zdaj pa je več kot milijon oseb prisiljeno v begunstvo v samem srcu Starega kontinenta. Zelo smo zaskrbljeni ne samo zaradi tega, ker bogata in razvita Evropa ni znala ustaviti srbske agresije, ampak ni sposobna niti dati kanček upanja tem nesrečnikom.«

WALTER ŠKERK

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Novi begunci

Boniverjeva je odgovorila, da bo danes posredovala prošnjo italijanski vladi, omenila pa je, da se le-ta bolj nagiba k neposredni pomoči beguncem v državah bivše Jugoslavije, kot pa k sprejemu beguncev na italijanskih tleh. Vsak begunec naj bi namreč italijansko državo stal milijon 200 tisoč lir mesečno. Hrvaška in Slovenija bi imeli za begunci manj stroškov, zato je Italija tudi pripravljena neposredno pomagati obema državam, le da bi begunci ostali na njihovih tleh. Pri tem je konkretno omenila šotore in rulotke, ki naj bi služili za ureditev šotorišč in drugih zbirnih centrov za begunce. Boniverjeva je obenem poudarila, da bo italijanska vlada delovala v sodelovanju z drugimi evropskimi državami.

Prav med pogovorom med Boniverjevo in Graničnem je prispela z Reke vest o prihodu približno 600 beguncev iz Splita, med katerimi so bili večinoma otroci. Begunci so ponooči z dvema natrpanima trajektoma, Liburnio in Vango, zapustili dalmatinsko pristanišče, kamor so prispeli po štiridnevem potovanju z bojišč v Bosni in Hercegovini. Boniverjeva se je takoj zavzela, za njihov prihod v Italijo. Le nekaj ur zatem je z Reke že krenila proti Italiji kolona desetih avtobusov z begunci, medtem ko je enajsti avtobus krenil proti Zagrebu. V tem avtobusu so dobili mesto tisti begunci, ki so lahko dokazali, da imajo sorodnike ali znanca v hrvaškem glavnem mestu, ki bi jih lahko sprejeli na dom.

Bosanske begunce so v Italiji ponoči sprejeli v dveh zbirnih centrih v Malles Venosti pri Bocnu in v Sterzingu (Vipitenu).

● Boniverjeva

poudarila, da si mora tokrat Dvanajsteriča prevzeti soodgovornost za begunce in ne sme ostati pri strani, kot se je to zgodilo v primeru množičnega prebega Albancev.

Evropska skupnost je prav tako pripravljena gmotno pomagati beguncem, ne pa jih sprejeti v lastne meje. To je zaključek mednarodne konference na Dunaju. Pripravljenost pomagati so poudarili poleg Italije še Nemčija, Avstrija in Švica, ki so se obvezale, da bodo njihove vlade nakazale ustrezne zneske, medtem ko so predstavniki drugih držav poudarili, da se morajo posvetovati s svojimi vladami preden lahko sprejmejo konkretnejše obveze.

Zahodno Evropo plaši milijon in 300 tisoč predvidenih beguncev iz Bosne in Hercegovine, saj gre za največji begunski val po drugi svetovni vojni. Zaradi tega so pripravljene pomagati beguncem tam, kjer so sedaj, ne pa jih sprejeti v svoje države. Tako so na Dunaju sklenili, da bodo neposredno pomagali Sloveniji in Hrvaški, kjer bodo postavili 20 taborov za okoli 100 ljudi. Čez mesec dni pa se bodo spet sestali v Zagrebu, da spet preučijo položaj.

Iz Bruslja pa je včeraj odpeljalo proti BiH s humanitarno pomočjo okoli 400 tovornjakov. Za tak »cestni most« so se v Bruslju odločili, ker bosanska letališča niso dostopna. Tovornjaki so namenjeni v Zagreb, od koder bodo pomoč delili v skladu s potrebami in tudi z možnostjo dostopa do območij.

● Milanska afera

dnjih imenovanjih v občinskem svetu je bil Cremascoli na predlog Gibanja za reformistično enotnost, ki ga vodi Piero Borghini, imenovan v upravni svet neke manj pomembne javne ustanove.

Medtem pa namestnika državnega pravdnika Di Pietro in Colombo nadaljujeta z zaslišanji. Včeraj dopoldne so bili na vrsti podjetniki, ki so priznali, da so segli globoko v žep, da so si na natečajih zagotovili dobavo blaga in storitev oziroma izvajanje javnih del.

Nadaljuje se tudi preiskava, ki jo dodani državni pravdnik D'Ambrosio vodi v zvezi z morebitnimi uslugami, ki naj bi jih napravil Mario Chiesa ob prodaji nepremičnin, ki so bile last zavoda Pio Albergo Trivulzio. Če bodo ugotovili, da so bile nepremičnine prodane po cenah, ki so nižje od tržnih, bodo postopek uvedli tudi proti kupcem, ki so se s temi nakupi okoristili.

Včeraj so milanskemu tajniku DSL Brunu Cappelliniju odobrili hišni pripor, odloženo pa je bilo zasedanje sodišča svobode, ki bi moralo na zahtevo osumljenčevih odvetnikov razpravljati o odpravi pripora za pooblaščenega upravitelja družbe Cogefar-Impresit Enza Papija. Do preložitve je prišlo zato, da bi lahko obramba preučila nekatere nove dokumente, ki jih je predstavil namestnik državnega pravdnika Di Pietro, ki vztraja, da mora Papi še naprej ostati v priporu.

Bangkok: mirno a zelo napeto

BANGKOK — Kljub pomirjujočemu posegu kralja Bumibhola, ki je dosegel osvoboditev opozicijskega voditelja Chamlonga Srimuana, pa je včeraj v Bangkoku še vedno vladalo izredno napeto ozračje. Premier Suchinda Kraprayoon je preklical izredno stanje in pristal na pogajanja o dopolnilih k ustavi, ki jo je lani po državnem udaru vsilil Tajcem. Študentje pa niso zadovoljni s takim razvojem dogodkov, ker ni bila izpolnjena njihova osnovna zahteva, in sicer: da Suchinda Kraprayoon odstopi, policija in vojska pa se morata javno opravičiti za žrtve v štiridnevni krvavi represiji. Po zadnjih podatkih naj bi bilo mrtvih že več kot 200, še več je ranjenih, v zapore pa so strpali kakih 3 tisoč ljudi. Tajski režim je včeraj že začel osvobajati te zapornike, vojska pa se je umaknila z ulic. Seveda pa so uradne številke o žrtvah precej nižje, režim trdi, da je življenje izgubilo le 60 ljudi.

Iz včerajšnjih izjav Kraprayoona pa se je dalo razbrati, da je popustil pod silo razmer, a da bo ponovno segel po krvavi represiji, če njegovo »popuščanje« ne bo doseglo zaželenih rezultatov. Ob tem se samo po sebi zastavlja vprašanje, do kdaj bo trajal navidezni mir.

V Bangkoku navajajo, da je Kraprayoon popustil, ker se je zbal starih oficirjev, ki so bili že pripravljene zrušiti vojaško hunto oficirjev »6. kadetskega razreda«, ker se je pokazala za nesposobno. Tajski kralj je nekako preprečil spopad med starih in mladim oficirskim kadrom, vse pa je sedaj odvisno od dejanske volje Kraprayoona, da se častno umakne preden bo prepozno.

Poročilo Vinicia Turella pristojnima komisijama v skupščini

Dežela kliče rimsko vlado na pomoč zaradi beguncev

TRST — Predsednik deželne vlade Vinicio Turella je poročal svetovalskim komisijama za splošne zadeve in zunanje odnose o stanju v Bosni-Hercegovini in problemu beguncev. Glede vojaške krize Dežela ne more ukrepati, je dejal, pač pa pritiska na osrednjo vlado, da bi Italija, evropska skupnost in mednarodne organizacije posredovale za civilno razrešitev konflikta. Problem beguncev je ravno tako hud, ker Slovenija in Hrvaška praktično nimata več prostora zanje, pa tudi denarja za njihovo vzdrževanje. To pomeni, da bo pod vse večjim pritiskom pribežnikov prav Italija in v prvi vrsti FJK. Zdaj pride v Italijo 40 do 50 beguncev dnevno, v naslednjih tednih pa naj bi to število naraslo na 80.

Zunanji minister Gianni De Michelis je že dal na razpolago 1,5 milijarde lir za prvo pomoč, ministrica Margherita Boniver je problem obravnavala včeraj s slovenskimi in hrvaškimi dejavniki v Ljubljani, rimsko zunanje ministrstvo je zahtevalo nujnostno zasedanje dvanajsterice, razširjeno na Avstrijo, na Dunaju je bilo srečanje zastopnikov Caritas, Washington so pozvali, naj tudi Amerika priskoči na pomoč itd. Dežela FJK je nakazala prek Caritas Sloveniji pol milijarde lir za oskrbo beguncev in pozvala druge italijanske dežele ter skupnost Alpe-Jadran k podobnemu ukrepanju.

Italijanska vlada je te dni sklenila nameniti sredstva iz skladov, ki jih upravljajo posamezna ministrstva, humanitarni pomoči v sodelovanju z Rdečim križem, sicer pa predvideva italijanski solidarnostni program uporabo opuščenih vojašnic na severu kot zbirnih centrov za 7.000 beguncev (Cervinjan, Čedad, Prešnje-Purgessimo, Paluzza in Tablja-Pontebba) in ureditev (v 48 urah) dveh zbirnih centrov v Trstu in Gorici, od koder naj bi prišle ke pošiljali v druga središča. Ne zdi pa se, je dodal Turella, da je Rim računal s tolikšnim eksodusom iz Bosne in Hercegovine, zato ga bo Dežela pozvala, naj sproži ustrezen nujnostni načrt v sodelovanju z njo.

Svetovalci so bili s Turellom poročili v glavnem zadovoljni, iz njihovih posegov pa je prišlo do izraza, da je treba beguncem poiskati zatočišče čim bližje ozemlju bivše Jugoslavije, kajti medtem ko so albanski pribežniki za vsako ceno hoteli v Italijo, to ne velja za nesrečnike iz Bosne in Hercegovine, kot je dejal Bojan Brezigar (SSk). Bruno Lepre (PSI) je predlagal "evropsko blagajno za upravljanje s skladom, ki je namenjen Sloveniji in Hrvaški". Augusta De Piero Barbina (DSL) se je zavzela za to, da bi občinske uprave posredovale za namestitvev begunk z otroki in vojnih sirot pri tega željnih družinah.

Neofašista Sergia Giacomellija pa tragedija ne moti, nasprotno: naši kraji naj izkoristijo upadlo konkurenco za zagon luških in turističnih dejavnosti...

Temelje so mu vgradili že v prvih osemdesetih letih

Odbornik Carbone orisal novi deželni urbanistični zakon z vsemi inovacijami

TRST — »Pretežni del odgovornosti za učinkovitost novega deželnega urbanističnega zakona sloni na ramenih občinskih uprav in zainteresiranih operaterjev,« je poudaril deželni odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone, ko je med včerajšnjo novinarsko konferenco spregovoril o novem zakonu (št. 52 iz leta 1991), ki je začel veljati v tork in vsebuje mehanizme, s pomočjo katerih bodo postopki za teritorialno planiranje v bodoče prožnejši in hitrejši. Odbornik je na ta način tudi želel odgovoriti »nekaterim županom«, ki očitajo Deželi preostrog nadzor nad njihovimi regulacijskimi načrti. Toda Dežela se ne zabava, ko odreja raznovrstne omejitve, je pri bil odbornik, pač pa hoče čimbolj valorizirati odločitvene sposobnosti občinskih uprav; v resnici je drastično ublažila omejene kontrole; pri regulacijskih načrtih bo odslej zadostovala odobritev na občinski ravni, a podrobnejših načrtov ne bo Dežela sploh več nadzirala.

Zakon, ki je nastal po seriji konferenc o teritoriju in stremi k preureditvi stare, razdrobljene in nejasne urbanistične zakonodaje, opredeljuje specifične institucionalne stopnje v skladu z zakonom o lokalnih avtonomijah in z razsodbo ustavnega sodišča, ki je odredilo, da je treba tudi v Furlaniji-Juljski krajini izvajati zakon "Galasso" o spoštovanju krajskega ravnovesja. V tem sklopu, je poudaril Carbone, je Dežela osnovala mehanizme, ki dovoljujejo široko rabo načela o tihem soglasju; s tem se da polovično skrajšati postopek za odobritev regulacijskih načrtov - pri tem pa Dežela ni pozabila na zaščito samih upraviteljev.

Odbornik je novi, inovacijski urbanistični zakon - s katerim se je zaključil dolg in mučen reformni postopek, ki se je začel v prvih 80.

letih - ocenil kot najvažnejše politično dejanje v tej zakonodajni dobi, »saj gospodarski razvoj pogojuje teritorij in obratno«. Zakon sloni na dveh načelih: prvič, preprečiti nekontrolirano množitev poslopij (v zadnjih 30 letih je bilo zgrajenega v deželi toliko kot od ničtega pa do 1963. leta) in rajši obnavljati ter ovrednotiti obstoječe nepremičnine; drugič pa, ogniti se vsake pobude, ki bi po razsodbi ustavnega sodišča o zakonu "Galasso" lahko sprožila kazenski pregon proti javnim upraviteljem. Tem daje novi zakon zadosten manevrski prostor, da se ne opremijo s prosojnimi regulacijskimi in podrobnostnimi načrti. Ob neporečnih načrtih ne bi imeli gradbeniki težav s samocertificiranjem, ki dovoljuje, da se po izteku zakonskih terminov svobodno uresničujejo načrti, seveda v skladu s planom.

Odbornik Gianfranco Carbone je tudi izrecno omenil izrazito tržaški pojav - "lotto intercluso": če je bil v preteklosti med dvema poslopjema majhen neizkoriščen, nepozidan prostor, ni bilo treba graditeljem hoditi od Poncija do Pilata za gradbeno dovoljenje in so prostor zlahka zapolnili s stanovanjsko ali drugo zgradbo, kar je seveda pomenilo zacementiranje mesta kot takega in zaradi česar imamo danes hiše brez garaž, prometno zmešnjavo in podobno. No, pojav so uradno odpravili, to pa je izzvalo seveda hude proteste. »Toda v devetdesetih letih ne moremo več tako graditi, kot se je gradilo v 60. letih,« je naglasil Carbone, ki je novinarje še seznanil, da je že v pripravi tudi deželni teritorialni načrt, katerega osnutek bo nared spomladi prihodnjega leta in bodo o njem razpravljali na nalašč za to organizirani konferenci.

F. D. G.

DSL in SDP o razmerah v Bosni in na Hrvaškem

LJUBLJANA — Reformistične in levičarske sile Italije, Avstrije, Slovenije in Madžarske naj sprožijo skupno pobudo, ki bi pripomogla k prenehanju sovražnosti in diplomatski poravnavi konflikta v bivši Jugoslaviji. To sta predlagali na srečanju v Ljubljani delegaciji Demokratske stranke levice in Stranke demokratične preнове. Delegacijo DSL, v kateri so bili deželni tajnik stranke v FJK Elvio Ruffino, njena tržaška tajnica Perla Lusa in zastopnik slovenske komponente v Trstu Boris Iskra, je vodil odgovorni za mednarodne odnose Piero Fassino, delegacijo SDP, v kateri sta bila strankin podpredsednik Peter Bekeš in podpredsednik komisije za zunanje zadeve v slovenskem parlamentu Borut Pahor, pa predsednik Ciril Ribičič. Politična rešitev, so menili, je možna le ob spoštovanju zdajšnjih meja in etničnih ter verskih razlik in z odpovedjo enostranskim pobudam in uporabi sile, zato pa naj ES, OZN in KVSE odločneje nastopijo in - če bo treba - ustrezno pritisnejo na Srbijo, da preneha z vojaško zasedbo hrvaških in bosanskih ozemelj. Obenem je potreben takojšen mednarodni humanitarni poseg v korist žrtev vojne in stisnjenih beguncev.

Modernizirali čedajski kolodvor

Čedad ima novo železniško postajo z modernim pretovornim centrom.

Še ena letalska zveza med FJK in Budimpešto

RONKE — Prihodnji tork bodo uvedli tretjo tedensko letalsko zvezo med ronškim letališčem in Budimpešto, ki jo bo vzdrževala madžarska družba Malev. Letalo bo vzletelo vsak tork ob 16.30 z letališča Feruhyeg 2 in priletelo ob 18.10 v Ronke, od koder bo ob 18.40 spet vzletelo proti Madžarski. Letalske zveze Ronke-Budimpešta bodo torej od junija dalje take: ob ponedeljkih in četrtek odhod iz Ronk ob 8. uri in prihod v Budimpešto ob 9.40, ob torkih pa odhodi z Ronk ob 18.40 in prihod v Budimpešto ob 20.20. Odhod iz Budimpešte: ob torkih ob 16.30 (prihod v Ronke ob 18.10), ob sredo in nedeljah pa ob 22. uri (prihod v Ronke ob 23.40).

V Portorožu pod Kučanovim pokroviteljstvom Zasedanje Lions Cluba

KOPER — V Kopru deluje že od lanskega junija tretji Lions Club v Sloveniji (druga dva sta v Ljubljani in v Murski Soboti), ki je opravil doslej že precejšnje delo zlasti na področjih kulture, zdravstva in boja proti zasvojenosti od mamil. Zadnje čase se je spopadel tudi s humanitarno dejavnostjo: z Italijo je navezal solidarnosten most, prek katerega so se stekala zdravila, sanitarni material, jestvine in druge nujne potrebščine, namenjene žrtvam vojne na hrvaških tleh. Toda cvet v gumbnici koprškega Lions Cluba bo mednarodno zasedanje, ki se prične danes v Portorožu pod visokim pokroviteljstvom predsednika predsedstva Slovenije Milana Kučana in bo trajalo do nedelje. Tema zaseda-

nja, na katerega so povabili predstavnike Lions Clubov iz številnih evropskih držav, od Jadrana pa do Baltika, je "Ustvarjati in spodbujati razumevanje med narodi". Uradni govornik bo član predsedstva Slovenije Ciril Zlobec, predvidena pa sta tudi dva referata o gospodarskem, kulturnem in družbenem sodelovanju med članicami skupnosti Alpe-Jadran ter o novih državnih stvarnostih v vzhodni Evropi. Koprski Lions Club (predsednik Zvest Apollonio, 25 članov) želi tako prispevati lasten delež h krepitvi prijateljstva med narodi in k širitvi načel o miru in bratstvu, ki sta človeštvu še kako potrebna, kot dokazuje tudi dogajanje v Hrvaški, Bosni in Hercegovini.

Novi prijemi za prodiranje Slovenije v svet

KOPER — Iz Brescie v Lombardiji se je vrnila z vzpodbudnimi novicami posebna delegacija, ki je skušala nekoliko drugače poskrbeti za turistično predstavitev Slovenije in pridobitev novega turističnega trga. Gre za natančno, do podrobnosti izdelano taktiko, s katero bosta portoroško zasebno prodajno podjetje Top Line in turistično prevoznno podjetje SIA iz Brescie že letos poskrbeli za obisk prvih turističnih skupin iz te severno-italijanske province v Sloveniji. Obisk slovenske delegacije, v kateri so bili poleg predstavnikov ministrstva za informiranje in ministrstva za turizem in delavcev turističnih prodajnih služb ter predstavnika Gospodarske zbornice tudi nekateri slovenski hotelirji in novinarji, je bil približno tri tedne po obisku podobne delegacije iz Brescie v Slovenijo in potem, ko so v lokalnem časopisu in drugih sredstvih javnega obveščanja dobila seznanili javnost o takorekoč na novo odkritih turističnih posebnostih slovenskega turizma.

Slovensko delegacijo so sprejeli predsednik province Costanzo Valli, predstavniki lokalne vlade za turizem in promet, lokalne trgovinske zbornice in seveda številni novinarji. Vsi pa so izrazili posebno naklonjenost prizadevanjem Slovenije, ki si želi čimprej ponovno obuditi svoj turizem. Generalni direktor podjetja SIA Paparo Cosma je ob tem povedal, da po poleg sodelovanja na turističnem področju skupaj s predstavniki nekaterih finančnih družb pripravljeno investirati v Slovenijo, vendar bi radi od slovenske vlade pred tem dobili nekaj odgovorov, ki jih v zvezi s tem zanjajo. Posebnost tokratne predstavitve slovenskega turizma je bila v tem, da so vzporedno s splošno promocijo Slovenije sklenili nekaj povsem konkretnih dogovorov o prihodu turističnih skupin v Slovenijo.

BORIS ŠULIGOJ

S skupščine sežanske borčevske organizacije Borci o svojih pravicah

SEŽANA — Z novo zdravstveno zakonodajo, ki je stopila v veljavo že 1. aprila letos, so borci izgubili privilegirani status, ki so ga imeli prej. Tako so v zdravstvenem varstvu izenačeni z ostalimi starejšimi občani. Po novem tudi dispanzerjev za borce ne poznajo več. Kljub temu pa je odgovornim dejavnikom na v sežanski občini uspelo, da je dispanzer za borce, ki se je preimenoval v splošno ambulanto, ostal še vedno na istem mestu in sicer v domu upokojevcev v Sežani. Ker obratuje kot splošna ambulanta, pa lahko v njega pride vsak občan, predvsem pa je namenjen starejšim ljudem in borcem sežanske občine. Novi zakon o zdravstveni dejavnosti prinaša nova področja in sicer nov način zavarovanja z zavarovalnico, prostovoljno zavarovanje, kot tudi uvajanje zasebne prakse naj bi stopilo v veljavo 1. januarja 1993, novo pa je tudi strokovno združenje. Tudi o ostalih vprašanih s področja zdravstvenega varstva borcev, ki ga prinaša nova zakonodaja, so borci v krajevni skupnosti Sežana spregovorili na letni skupščini, ki je bila v petek 8. maja in to kar na prostem. Prostor so jim odstopili upokojeni delavci organov

za notranje zadeve v nekdanji smodnišnici.

Na letno skupščino so povabili številne goste, med njimi tudi direktorico sežanskega zdravstvenega doma Mileno Pegan Fabjan, ki jim je podrobneje pregovorila še o ostalih zanimivostih s področja zavarovanja in lekarniške dejavnosti ter odgovarjala na številna vprašanja. Bivši borci so tako zvedeli marsikaj novega, tudi to, da bodo odslej morali marsikatero storitev plačati. Govor je bil tudi o organizaciji pogrebov, o stanovanjski problematiki in o ekološkem stanju Sežane (na zadevna vprašanja je odgovarjal direktor sežanskega stanovanjskega in komunalnega podjetja Franko Iulita), tajnica sežanske krajevne skupnosti Ida Rebula Čuden pa je udeležence skupščine povabila na sedež te skupnosti. Nekdanji borci so sicer prisluhnili poročilu predsednika sežanske borčevske organizacije Alberta Daolija, ki je poudaril zglede sodelovanje borcev z ostalimi dejavniki v krajevni skupnosti in zaželel, da bi se še poglobilo. Določili so tudi članarino za letos, ki znaša 100 tolarjev.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Telefonski imenik v rezijanščini

REZIJA — Na pobudo rezijanskega kulturnega društva Rozajanski dum so pred kratkim izdali telefonski imenik v rezijanskem narečju. Gre za svojstveno pobudo, s katero želijo ovrednotiti rezijansko narečje tudi med tukajšnjimi telefonskimi naročniki. Imenik, ki so ga razdelili vsem telefonskim uporabnikom iz Rezije, je razdeljen po vaseh in zaselkih, ki so zapisani v rezijanščini. Kulturni delavci iz Rezije pa se že pripravljajo na prihodnjo izdajo imenika, ki bo obogatena z narečnim imenom družine oziroma z narečnim vzdevkom posameznega okraja. S tem bodo obnovili staro navado, ko je vsaka družina imela poleg uradnega še posebni vzdevek, ki so ga do leta 1941 celo vpisovali v občinske registre. Vedeti je namreč treba, da v Reziji veliko družin ima isti priimek, zaradi česar je prav dodatni vzdevek ločeval eno družino od druge. S to pobudo pa bodo v teh krajih ohranili staro navado, ki sodi v bogato rezijansko etnografsko zakladnico.

R. P.

Na sliki naslovná stran rezijanskega telefonskega imenika.

Volilna kampanja iz dneva v dan bolj polemična SKP močno nasprotuje zamisli o kraški občini

Stranka komunistične prenovе nasprotuje ustanovitvi samostojne kraške občine, ki bi ustvarila samo nepotrebne ovire med Slovenci na Krasu in v mestu. Problem zapostavljanja kraškega teritorija je zelo realen, predlagane rešitve (nova uprava) pa so neprimerne, ker posredno potrjujejo za Slovence nesprejemljiva stališča iz Maccanicovega zaščitnega predloga. SKP se je na včerajšnji uradni predstavitvi programov in kandidatov za junijske volitve torej odločno izrekla proti novi kraški upravi, njeni svetovalci pa se bodo borili tudi za revizijo občinskega statuta, ki »popolnoma prezira prisotnost slovenske manjšine«.

Bukavec: Nujna vez z zaledjem

Trst bo imel perspektivo rasti in razvoja, če bo aktivno vključen v uresničevanje mediteranske osi Barcelona-Trst-Budimpešta, če bo aktivni povezovalac vzhodnega in zahodnega gospodarstva in če bo vključen v racionalni severnojadranski, zlasti pristaniški sistem. Poleg teh širših gospodarskih vprašanj, pri katerih bo tudi bodoči tržaški občinski svet imel pomembno vlogo, pa si je treba prizadevati za krepitev gospodarskih stikov s Slovenijo, v krajevem merilu pa za uravnotežen urbanistični načrt, v katerem bodo upoštevane potrebe slovenskega prebivalstva, za vključevanje raziskovalnega središča v proizvodno strukturo, za ovrednotenje kmetijstva, za vključevanje slovenskih strokovnih organizacij v ustanove, ki odločajo o gospodarski politiki.

Tako bi na kratko lahko strnili gospodarski program dela, ki ga je neodvisni kandidat na listi PSI Edi Bukavec sinoči predložil slovenskim gospodarstvenikom. Bukavec je pri tem poudaril svojo neodvisnost, saj ga dogovor s stranko ne zavezuje niti pri glasovanjih o županu ali proračunu.

V razgovoru, ki se je razvil po njegovih uvodnih besedah, je bil poudarek na dveh temah: pomenu vidne slovenske kandidatature pri krepitevi tistih tokov v PSI, ki nasprotujejo dogovarjanju z LpT in se vzemajo za bolj odprto politiko stranke; obenem pa na pomembnosti njegove izvolitve, da bodo Slovenci imeli ustreznega sogovornika tudi v stranki, ki bo najbrž imela vlogo v bodoči upravi mesta.

Pokrajinski tajnik Giorgio Canciani, nosilec liste za Občino Antonino Cuffaro in kandidatka Bruna Spetič so novinarjem potrdili, da bo SKP v novih upravah vodila strogo opozicijsko politiko, ki »predstavlja trenutno edino možno pot za vso levico«. Na tiskovni konferenci so bili zelo kritični do »oblastniške osi KD-PSI, ki je bila že poražena na vsedržavni ravni«, glede sodelovanja z DSL-Demokratsko zvezo pa niso zaprli vseh vrat, postavljajo pa dva pogoja: da se Occhettova stranka ne bo na noben način povezala z LpT in da ne bo popuščala italijanskim nacionalistom. SKP računa, da bo 7. junija ponovila rezultat nedavnih parlamentarnih volitev, ki je bil za stranko »zelo spodbuden«.

SSK KRITIČNA DO PSI

SSk je svojo volilno kampanjo v marsičem osredotočila na zelo ostro kritiko na račun PSI in njene slovenske komponente. »Člani slovenske komisije PSI se trudijo, da bi prepričali volilce o dobrotamernosti njihove stranke, ki si iskreno želi doseči že dolgo pričakovane, a še neizpolnjene pravice naše manjšine. Žalostno je, da se morajo sklicevati na pobude pokojnega poslanca Fortune, ki je svojčas predstavil osnu-

tek zaščitnega zakona za Slovence ali pa na že tudi pokojnega prvega slovenskega odbornika na Občini Trst Hreščaka«, piše v izjavi pokrajinskega tajništva SSK. Kandidati in tajništvo stranke so vsekakor izrazili željo, »da bi volilna kampanja potekala korektno in konkretno in da bi zlasti stranke, ki tradicionalno zbirajo slovenske glasove, uporabljale ista gesla tako za italijanske kot za slovenske volilce«.

Močne kritike na račun PSI je na svojem volilnem shodu iznesel tudi kandidat SSK za Pokrajino Ivan Peterlin, ki je med drugim rekel, da je današnja realnost bistveno drugačna od časov Hreščaka, vsakršno sklicevanje na tiste čase pa je po njegovem brezpredmetno in nepošteno. Zastopnik SSK je izrazil prepričanje, da bo »volilec sodil sam o svoji bodočnosti, tako da bo mo lahko tudi od štetja glasov presodili, ali ima naš človek še hrbenico in slovensko borbena dostojanstvo«.

DSL ODGOVARJA PERELLIJU

»Iz stališč, ki jih zagovarjajo razne stranke izhaja cilj oblikovanja avtonomistične in desnosredinske upravne koalicije, ki bi temeljila na PSI in LpT in bi, vsaj tako kaže, uživala podporo desnice«. Kandidatka Demokratske zveze za Občino Anamarija Kalc je na včerajšnjem shodu odgovorila na izjavo tajnika PSI Perellija, ki jo je posredoval naš dnevnik. Po mnenju Kalčeve je tajnik PSI še vedno »ujetnik volilnega zavezništva PSI-LpT, a bi rad to skril slovenskim volilcem in zato skuša v to vpletati tudi druge stranke« (DSL, op.ur.). Slovenci se moramo po mnenju predstavnice Demokratske zveze vprašati, kaj imamo lahko skupnega s tako koalicijo, »kaj moramo narediti takoj, da ne bi tudi mi nehote podprli tako politično zadržanje«.

Pogovor s slovenskimi kandidati na junijskih upravnih volitvah Pahor: Sprejel sem ponudbo SSK da preverim veljavnost svojega boja

Samo Pahor, zakaj ste pravzaprav sprejeli kandidaturu za Občino?

Bilo je 7.2.1972, ko sem po prvih trajnejših uspehih na področju prizadevanj za uveljavitev slovenskega jezika, na seji glavnega odbora SKGZ obrazložil, da je potreben množičen nastop, če hočemo utrditi pridobitve, ki jih lahko doseže posameznik. Čeprav sem govoril slovensko, me niso razumeli, ali pa niso hoteli razumeti. Leta 1973 sem sam priredil vrsto predavanj o tem, kaj lahko dosežemo s sklicevanjem na Posebni satut z dne 5.10.1954. Kot bi govoril turško.

Turki so znani tudi kot samotni jezdec...

»Samotni jezdec« sem postal po volji drugih. SKGZ, SSK, KPI in PSI so imele vse enak posluh za moj način uveljavljanja pravice do rabe slovenskega jezika, ki je bil nadvse uspešen. Leta 1970 sem sam dosegel slovenski prevod davčnega lista, leta 1971 slovenski prevod zapisnika o upravnem prekršku in leta 1972 slovenski prevod obrazca za davčno napoved (prej Vanoni, nato 740). Z ratifikacijo osimske pogodbe je bilo marsikaj izboljšenega zaradi brezbriznosti slovenskih politikov. Pa sem kljub temu vztrajal in leta 1982 dosegel prvo rzsodbo Ustavnega sodišča, v katero je vključen v nekoliko skrčeni obliki prvi odstavek 5. člena Posebnega statuta.

Kaj pomeni pravzaprav ta rzsodba?

To rzsodbo lahko pravilno ocenimo le, če upoštevamo, da se mora parlament pri izdelavi zakonov ravnati po rzsodbah Ustavnega sodišča. To pomeni, da ta rzsodba velja več, kot če bi imeli

Samo Pahor

na svoji strani več kot polovico parlamenta. Slovenski politiki tega verjetno niso niti razumeli in so s svojim ravnanjem podprli naše nasprotnike in slabšanju položaja naše manjšine. Tako so na primer leta 1978 nespametno odklonili uzakonitev rabe slovenščine v vsej tržaški pokrajini in s tem povzročili, da imajo naši sovražniki še danes v rokah argument bilingvizma. Iz protesta proti taki politiki sem leta 1988 kandidiral na skupni listi Proletarske demokracije in Tržaškega gibanja. Prvenstveno po »zaslugi« Primorskega dnevnika je lista dobila 29 glasov premalo, da bi bil izvoljen, in to kljub 323 preferencam.

Boste tudi vnaprej še vedno politični individualist?

Nikakor ne drži trditev, da sem politično gledano individualist, sem pa namerno ostal zunaj

strank. Prvič, da bi lahko bil vsem enako na razpolago kot strokovnjak na manjšinskem področju, drugič, ker se interesi strank očitno velikokrat ne skladajo z interesi slovenske manjšine in je zato za manjšino bolj koristno in učinkovito delovanje zunaj strank. V položaju, ki je za našo manjšino vsak dan slabši, se mi je zdelo primereno sprejeti možnost, da preverim tudi v občinskem svetu veljavnost in učinkovitost svojih prijemov.

Zakaj ste kandidaturu sprejeli prav na listi SSK?

Edino SSK mi je ponudila to možnost. Pri tem pa moram pojasniti, da je to že tretja ponudba. Prejšnji dve sem odklonil, ker je SSK vztrajala v usmeritvi, s katero se nisem strinjal. Zdaj pa kaže, da se je SSK odločila, da v bistvu sprejme mojo smer v manjšinski politiki.

Volilec lahko zagotovim, da sem isti Samo Pahor iz leta 1988. Pri tem naj tudi povem, da sem dvanajst let zastopal interese slovenske manjšine v Vsedržavnem svetu za javno šolstvo in verjetno kar precej nepristransko, če sem bil trikrat izvoljen v navedeni organ, kjer so bili nekateri kar obupani zaradi moje delavnosti.

Kako je pravzaprav z vprašanjem nosilca oziroma nosilca kandidatne liste SSK?

Moji volilci dobro preračunajo, kam dajo svoj glas in glasujejo zame samo zato, da bi napravil to, kar od mene pričakujejo. Seveda moram biti izvoljen, da lahko to napravim. Zaradi tega sem SSK predlagal, da mi zamamči izvolitev za pol mandata. Rekli so mi, da to ni mogoče in tako sem pristal na klavzulo, da sva z Močnikom nosilca liste. Seveda s tem SSK tvega, da del mojih možnih volilcev ne glasuje zame in v najslabšem primeru stranka ostane brez občinskega svetovalca. Upam, da bodo moji možni volilci prišli do zaključka, da je rešitev vprašanja v oddaji preference za kandidata števil 2.

Katera bo prva stvar, ki jo boste naredili v občinskem svetu, če boste seveda izvoljeni?

Takoj na prvi seji občinskega sveta, seveda če bom izvoljen, nameravam sprožiti postopek za pravico do rabe slovenskega jezika v občinskem svetu. Vrhovno kassacijsko sodišče je namreč nedavno rzsodilo, da je to pravico mogoče uživati povsod tam, kjer so ustrezne strukture, Občina Trst pa ima že od leta 1968 prevajalca za slovenski jezik.

Vprašanja zastavil S.T.

Reklamna akcija podjetja ACT proti onesnaževanju v mestnem središču Stopi na avtobus, da boš lepše živel!

Veliki trg prekrit z zeleno travo, pod njim pa napis Omogoči Trstu, da zaduha; ko greš v center, se posluži avtobusa! S tako opremljenim lepakom bo od ponedeljka dalje podjetje za prevoze ACT začelo svojo novo reklamno akcijo za večjo uporabo mestnih avtobusov. Idejo za reklamni plakat je navdihnila risba tržaškega osnovnošolca, ki si je očitno zaželel več zelenja v mestu, več čistega zraka, skratka, boljše in lepše življenje v Trstu.

Podjetje ACT se je oklenilo ideje o varstvu okolja že pred časom, je na predstavitvi reklamne akcije podčrtal njegov predsednik Francesco Rotondaro. Pred meseci je z nekaterimi spremembami prenovilo avtobusno omrežje, da bi bolje ustrezalo potrebam meščanov. V zadnjih tednih je začelo s posodobitvijo lastnih prevoznih sredstev. Nakupilo je nekaj novih avtobusov, »upokojilo« najstarejše. Na ta način želi

podjetje prispevati svoje h kvaliteti zraka v mestu. Starejši avtobusi so bistveno s svojimi izpušnimi plini močno onesnaževali zrak. Nova prevozna sredstva razpolagajo s protioonesnaževalnimi napravami, najnovejša bodo uporabljala novo ekološko gorivo dizel BI, zaradi česar naj bi se onesnaženje v mestnem središču po izračunih izvedencev bistveno zmanjšalo. ACT skuša skratka dati svoj doprinos za boljše življenje v mestu, a ta pobuda bo lahko žela zaželeni uspeh le, če jo bodo Tržačani podprli, je bilo še rečeno na predstavitvi nove reklamne akcije ACT. Kako? Preprosto: tako, da se bodo v večji meri kot doslej posluževali mestnih avtobusov. Na ta način ne bodo z lastnimi avtomobili »prispevali« svoje onesnaženju, z zmanjšanjem števila zasebnih vozil pa naj bi postal promet v mestu bolj tekoč in manj kaotičen, kot je bil doslej.

Slovenska skupnost
prireja okroglo mizo na temo
PROBLEM SKUPNEGA POLITIČNEGA NASTOPANJA SLOVENCEV V ITALIJI
Pri okrogli mizi sodelujejo **Martin Breclj, Anamarija Kalc, Samo Pahor, Josip Pečenko in Jelka Gerbec.**
Srečanje bo danes, 22. t. m., ob 20.30 v prostorih Kulturnega društva Barkovlje, Ul. Cerreto 12.

Slovenski neodvisni kandidat na listi PSI za občinske volitve
EDI BUKAVEC
bo danes, 22. t. m., ob 20.30 na Proseku v Kulturnem domu spregovoril na temo:
OBČINSKA UPRAVA IN POSEGI NA TERITORIJ
Prisotna bosta: **arh. Dario Jagodic in Bogo Samsa.**
Srečanje prireja slovenska komisija PSI.

Volilni kamper bo danes, 22. t. m., med 16.30 in 19.30 obiskal **Opčine** (križišče Narodne in Proseške ulice), kjer bo srečanje
s slovenskimi kandidati Demokratske zveze
Anamarijo Kalc, Ravlom Kodričem, Nikijem Filipovičem in Mitjo Racetom.
V nedeljo, 24. t. m., bodo kandidati na Padričah (od 10. do 11. ure) ter v Gropadi (med 11. in 12. uro).

BCTKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

VABILO DELNIČARJEM

na izredni in redni občni zbor, ki bosta v drugem sklicu
DANES, 22. MAJA 1992

ob 18. uri v Kongresni dvorani Tržaške trgovinske zbornice, v Ulici S. Nicolò, 5 z naslednjim dnevnim redom:

Izredni občni zbor:
Povišek družbene glavnice od 25.000.000.000 lir na 35.000.000.000 lir, z izdajo 1.000.000 novih navadnih delnic v opcijo delničarjem proti plačilu; sprememba 5. člena družbenega statuta in zadevni sklepi.

Redni občni zbor:
1. Poročili Upravnega sveta in Nadzornega odbora;
2. Odobritev bilance poslovne dobe 1991 in zadevni sklepi;
3. Razširitev števila članov Upravnega sveta od sedem na devet in imenovanje dveh upraviteljev.

Za udeležbo na občnem zboru in pravico do glasovanja se upoštevajo veljavni zakonski predpisi.

Upravni svet

Z Reke je včeraj zvečer prispelo na Pesek deset avtobusov s 484 begunci

Otroški nasmeh iz mrtvaške Bosne

Pričevanja o dramatičnem petdnevem begu - Sprejeli jih bodo v bocijski pokrajini

Malo po 19. uri je prispela na mejni prehod na Pesku kolona desetih avtobusov, ki so z Reke pripeljali v Italijo 484 bosanskih beguncev. Med njimi je bilo kar 380 otrok. Prihod izmučenih, od vojnih grozot in dramatičnega petdnevnega potovanja pretresenih izseljencev se je začel - paradoksalno - z nasmehom, ki ga je na italijansko stran mejnega prehoda skozi šipo prvega avtobusa poslala policistom, karabinjerjem, prostovoljcem Rdečega križa in krdelu novinarjev in televizijskih snemalcev komaj 6 mesecev in pol stara Azra. Dekletce je bilo v naročju mame, 22-letne Djusle, črnolase, črnooke muslimanke, ki je odšla s soboto na pot iz domačega kraja Banovići, da bi se rešila pred napadom srbske vojske.

»Banoviće smo zapustili, ker se je pripravljala napad na mesto; hoteli smo se rešiti smrti. Odšli smo ženske z otroci in starejši. Moški so ostali na bojišču. Tudi moj mož je ostal tam,« je dokaj srmežljivo, a dostojanstveno odgovarjala na vprašanja novinarjev Azrina mama. Dekletce se je medtem igralo na njenih kolenih. Imela je rdeča lička, lizala je bombonček, ki so ji ga ponudili tržaški prostovoljci Rdečega križa. Bila je luštna in prijetna, kot so luštni in prijetni vsi otroci tega sveta. Vsaj na prvi pogled ni kazalo, da je komaj prispela iz pekla, ki so ga na zemlji zmožni ustvariti ljudje.

Azrin avtobus je prvi prispel na Pesek, a je bil zadnji, ki je popoldne odpotoval z Reke. Pred njim je krenilo na pot devet avtobusov reškega Autotransa. V desetem so dobili mesto tisti begunci, ki niso hoteli odpotovati v Italijo. Na pomolu, kamor jih je dopoldne s Splita pripeljal natrpan trajekt Vanga, so jih morali člani hrvaškega Rdečega križa med kolektivnim jokanjem daljši časa prepričevati, da jim bo v Italiji dobro, da v Italiji ne kradejo otrok, da bodo dobili zanje mleko, da bodo imeli na razpolago prevajalce, ki jim bodo priskočili na pomoč v vsakem primeru. Šele po slabi uri je lahko tudi deseti avtobus odpotoval proti Italiji.

Na mejnem prehodu na Pesku v avtobusih ni bilo slišati jokanja, kričev, tarnanja. Bilo je, kot da bi bili tako starejši kot tudi otroci vdani v usodo. Skupno usodo, ki so jo delili v razorani domovini in jih bo še nekaj časa družila v izseljenstvu v Italiji. Kakih 300 beguncev bodo sprejeli v kasarni v kraju Malles Venosta pri Bocnu, preostale pa v Sterzingu (Vipitenu).

V pogovoru z drugimi begunci tega avtobusnega eksodusa je bilo mogoče izvedeti za nekaj življenjskih utrinkov iz grozotnega mrcvarjenja bosansko-hercegovske zemlje in njenih ljudi. V četrtem avtobusu se je peljala Saliha. Ob njej je sedel njen 8-letni sin Sanel, na bližnjem sedežu pa še 12-letna Samra, četrto-

solka. »Prihajamo iz Sarajeva. Z otrokoma sem odpotovala v soboto. Moj mož je ostal na bojišču, je specialac. Odhod je bil strašoten. Bili smo v kilometrskem konvoju avtobusov in drugih vozil. Bilo nas je kakih 10 tisoč. Ne vem kako, a nam je uspelo priti do Splita, od tod pa še do Reke. Sedaj smo tu. Vsaj ne slišimo streljanja, alarmov, siren, bombardiranja. Kaj si sedaj najbolj želim? Da bi se čimprej vrnil.«

Nekaj sedežev za Saliho se je po hodniku sredi avtobusa podil 5-letni Vernes. Z mamo, pohabljenim očetom in babico je prihajal iz Bugojna. Oče in mama sta bila vidno zaskrbljena, utrujena, Vernes pa je imel še dovolj energij v sebi za dirkanje po avtobusu.

Med kratkim, tričetrturtnim postankom na Pesku so se begunci okrepčali. Prostovoljci Rdečega križa so jim ponudili sendviče, piškote, mleko, kokakolo. Otroci so se veselili dobrot, nasmehnili so se. Starejši so bili mnogo bolj mrki. Nekateri so ponavljali, da nočejo v Italijo, a na Reki, prepolni beguncev, zanje ni bilo več prostora. Morali so se spriznati z odhodom v tujino.

Predno so avtobusi odpeljali proti Bocnu, je bil čas še za eno, pretresljivo pričevanje. Pričevalec je bil 15-letni Romeo, doma z Mostarja. »Mostar je zrađen, v njem so ostali le moški in mrtvi, na stotine mrtvih. Mi smo se rešili z begom. Tudi zadnjo noč našega potovanja, na trajektu Vanga, ki nas je prepeljal s Splita na Reko, ni bilo miru. Z morja so streljali na trajekt. Na srečo ni bilo mrtvih.«

Nekaj minut kasneje so Romeo, Vernes, Saliha, Salem, Samra, Djulsa, šestmesečna Azra in z njimi še 477 otrok, mater in starcev že potovali proti Bocnu. Tokrat - po tolikih mesecih - ni nihče streljal nanje...

MARJAN KEMPERLE

Kje smo? Saj ni pomembno, glavno, da ne streljajo... (Foto Magajna)

Ugledni gostje iz Slovenije na okrogli mizi deželne PSI

Sožitje in sodelovanje med Slovenijo in Italijo ter zaščita slovenske narodnostne skupnosti je naslov okrogle mize, ki jo prireja jutri dopoldne ob 10. uri v Hotelu Savoia Excelsior deželno vodstvo PSI skupaj s slovensko komisijo pri tej stranki. Na okrogli mizi bodo s podpredsednikom deželnega sveta Ferruciom Sarom sodelovali predsednik socialdemokratske prenovne Ciril Ribičič, predsednik slovenskih socialistov Viktor Žakelj, vodja poslanskega kluba Liberalno-demokratske stranke Jožef Školč, kandidata za bližnje volitve Edi Bukavec in Marino Pečenik ter sekretar tržaške federacije PSI Alessandro Perelli.

■ **Novinarski krožek v Trstu** je včeraj opravil redni letni občni zbor, na katerem so člani odobrili poročilo upravnega sveta, ki ga je podal njegov predsednik Chino Alessi, in sprejeli poslovni obračun, zaključen v popolnem ravnovesju. Sicer pa je bilo tudi lansko leto za krožek zelo problematično, saj je zaradi težav s prostori začel polno delovati šele jeseni, medtem ko so podatki za prve letošnje mesece veliko bolj spodbudni in kažejo, da si ustanova počasi spet pridobiva nekdanje mesto v tržaškem javnem življenju.

Od jutri na velesejmu Expo-Natura prava poslastica za ljubitelje živali

Več kot dva tisoč živali in živalic vseh vrst, pasem in sort bo od jutri do 31. maja ljubiteljem živali na ogled v prostorih tržaškega razstavišča. Razstava, ki jo pod naslovom Expo-Natura prireja Krožek za kulturne študije in raziskave Evropa 2000 iz kraja Lendinara pri Rovigu, je doživela velik uspeh že v Pesaru in v Anconi, kjer si jo je ogledalo več kot 60 tisoč obiskovalcev. Priveditelji so prepričani, da bo tudi v našem mestu žela veliko odobravanja, zlasti med mladimi in tudi zato, ker bodo na njej s svojimi živalicami sodelovali tudi nekateri domačini. Po mnenju organizatorjev bo naj-

več zanimanja za prodajno razstavo mladičev: obiskovalci si bodo lahko ogledali desetine čistokrvnih piščkov in muck, od tistih najbolj običajnih pa vse do najbolj eksotičnih.

V kletkah bodo na ogled tudi druge naravne čudovitosti: na primer kenguruj-palček ali pa bodičasta miš. Kdor bo želel, si bo lahko kupil kačo in smrtonosnega pajka. Otroci si bodo lahko pasli oči in ravednost na pisanih papirah ara, na južnoameriških neverčastih opicah, na čudnih »letečih« lisičkah, na želvah vseh vrst in na dvometrskem krokodilu. Na razstavi bo na ogled največja italijanska zbirka živečih strupenih kač, ki jo goji eden od največjih italijanskih izvedencev za plazilce. V to zbirko sodijo tudi najdaljša naočarka v Evropi (dolga 230 cm), več kot 20 kober in pitonov.

Tudi maskoti razstave bosta gotovo osrečili najmlajše: to sta Miki in Minnie, levček in tigriček, ki ju še hranijo z dudo. Otrokom bodo organizatorji ob vstopu pripravili darilce: rdečo ribico ali pisan balonček.

Ob delavnikih bo razstava odprta od 9.30 do 13. in od 15. do 21. ure, ob nedeljah pa od 9.30 do 23. ure.

Peška pod avto

Dva tedna se bo morala v bolnišnici na Katinari zdraviti 86-letna Giovanna Valenta iz Ul. Zara 25, ki jo je včeraj popoldne na prehodu za pešce na Istrski ulici v bližini pokopališča povozil citroën AX, ki ga je upravljala Miljčanka Silva Kermaier. Gospa Valenta je v nesreči utrpela močan udarec v čelo in več odrgnin po telesu.

Svojci pokojne

Milene Lavrenčič

sporočajo, da bo maša zadušnica v škedenjski cerkvi danes, 22. t. m., ob 19.30.

Našo mamo bomo odpeljali iz mrtašnice glavne bolnišnice jutri, 23. t. m., ob 9. uri na Mestno pokopališče na Pobrežju v Mariboru, kjer bo pogreb ob 14. uri.

Sonja, Devana in Milenka

Škedenj, 22. maja 1992

Na openskem glasbenem večeru drevi nekoliko nevsakdanji duo

Po koncertu Godalnega kvarteta Glasbene matice in klavirskem recitalu Massima Gabelloneja se Openski glasbeni večeri drevi nadaljujejo z nastopom nekoliko neobičajnega instrumentalnega dua: v dvorani Prosvetnega doma se bosta ob 20.30 namreč na povabilo SKD Tabor predstavila kontrabasist Michele Veronese in pianist Luca Ferrini. Na glasbenem prizorišču je taka zasedba prava redkost, ob tem pa je treba upoštevati tudi dejstvo, da je že zaradi neobičajnosti zasedbe več težav tudi pri zbiranju primerne glasbene literature. Veronese in Ferrini pa sta pred štirimi leti začela skupaj nastopati prav z namenom, da bi občinstvu posredovala rahlo različen in redko izvajan repertoar. Odtod njuna zavzetost za raziskovalno delo na muzikološkem področju. Glavni vzib pa je pri obeh glasbenikih vendarle treba iskati v njihovi strasti do skupinskega glasbenega poustvarjanja.

Tako Luca Ferrini kot Michele Veronese sta še mlada diplomirala na tržaškem konservatoriju G. Tartini z odličnimi ocenami. Ne glede na njuno relativno mladost se že lahko ponašata s trdnimi izkušnjami v solistični, komorni in orkestrski igri. Nastopila sta namreč v največjih italijanskih mestih, veliko iz-

kušenj pa sta si pridobila tudi z nastopi v številnih evropskih gledališčih, na festivalih in ob raznih koncertnih priložnostih (v Franciji, Švici, Nemčiji, Avstriji, bivši SZ, Sloveniji). Ukvarjata pa se tudi s snemanjem, tako da sta se že večkrat predstavila televizijskemu in radijskemu občinstvu RAI in Radia Koper. Pred kratkim pa sta Veronese in Ferrini končala s snemanjem CD plošče za diskografsko hišo Rivalto (Fonit Cetra - Ricordi), ki je v celoti posvečena skladbam Domenica Dragonettija, prvega virtuozna na kontrabasu v zgodovini glasbe, ki je živel in ustvarjal v dobi poznega baroka.

Njun repertoar vsebuje veliko izvornih del za kontrabas in klavir, v časovnem razponu od baroka do sodobnosti, včasih so v njem tudi njune skladbe, naklonjene glasbenemu eksperimentiranju in iskanju novih zvočnosti.

Na drevišnjem koncertu bosta Michele Veronese in Luca Ferrini predstavila skladbe Dragonettija, madžarskih skladateljev Takacsja, Kodalyja in Györgyja ter v praznovdabi skladbo z naslovom Zrcala mladega tržaškega skladatelja in glasbenika Andreja Pegana.

DAMIANA OTA

Francoski grafik Robert Simon od včeraj nov gost Galerije TK

V Galeriji TK so sinoči odprli razstavo grafik francoskega slikarja Roberta Simona. Prevladujejo suhe igle in barvane akventine, prikazujejo pa preproste, v zelenkasto barvo zavite in skoraj prazne pejsaže, iz katerih veje ravnodušna mogočnost narave. Za spokojnim jezerskim bregom, v globokem gorskem breznu, v strmih skalnatih stenah, za zasneženim vrhom ledenika, za oddaljenim obzorjem nad nizko morskou gladino in za negibno pečeno sipino je čutiti nedoumljivo skrivnost, do katere ne bomo mogli nikoli prodreti. Le zavedali se je bomo in mirno živel z njo, kot skrotovičena debela v gostem gozdu ali elegantni brezi, ki so med protagonisti Simonovih grafik. (bov)

Živahen konec tedna v Lonjerju

Zadruga Lonjer Katinara je v sodelovanju z istoimenskim društvom in s kolesarskim klubom Adria za jutri ob 16. uri pripravila krajšo slovesnost ob začetku del za izgradnjo novega polivalentnega centra v Lonjerju. Tako so se torej po dobrem desetletju birokratskih ovir končno uresničili načrti za začetek gradnje objekta, ki bo v prihodnjih nekaj letih zaposlil lonjerske in katinarske kulturne in športne delavce.

Istočasno bo jutri na sporedu tudi tradicionalna razstava domačih vin, ki bo potekala tudi v nedeljo, po kolesarski dirki za 26. Pokal Lonjerja. Dirka bo startala ob 9.30.

Razpis poletnega centra v Zgoniku

Tudi letos bo zgoniška občinska uprava organizirala poletni center za otroke, ki obiskujejo osnovno šolo in zadnja dva letnika otroškega vrta. Ta vzgojna počitniška pobuda bo potekala od 6. do 17. julija v prostorih osnovne šole v Zgoniku, kjer bodo otrokom pripravljali tudi tople obroke, poskrbljeno pa bo tudi za njihov prevoz. V okviru poletnega centra se bodo izvrstile razne dejavnosti, kot so animacija, glasba, razne igre in izleti. Rok za vpis poteče 6. junija v občinskem tajništvu, kjer nudijo tudi vsa pojasnila. (B.S.)

V 93. letu starosti umrla Škedenjka Milena Lavrenčič

V visoki starosti 93 let je 19. t.m. v Trstu umrla ugledna tržaška, škedenjska Slovenka Milena Lavrenčič roj. Cotic. Pokojnica se je rodila v Trstu 14. junija 1899 v družini Maksa Cotic, v letih 1890 do 1894 glavne in odgovorne urednika tržaške »Edinosti«, pri kateri je potem bil časnikiar vse do leta 1927. V tistem letu se je Coticova družina izselila v Maribor.

Gospa Milena Lavrenčič se je v mladih letih aktivno udeleževala pri tržaškem Sokolu in je bila v vrstah njegovih telovadnih vaditeljev v Narodnem domu, v letih 1911-1914 pa je bila tudi v uredniškem odboru Sokolskega vestnika v Trstu. Pri Sokolu se je udeleževala še nekaj časa tudi v Mariboru, kjer je z družino živela do leta 1941, ko so se pred nemško okupacijo zatekli v Novo Mesto in tam živeli od konca vojne 1945 in se nato vrnil v Trst. Poslej se pokojnica ni več javno udeleževala, bila pa je kot zavedna Slovenka prisotna povsod, kjer je odvijalo naše narodno in predvsem kulturno življenje. Bila je vsa leta abonentka Slovenskega stalnega gledališča, koncertne sezone Glasbene matice in naročnica na razne slovenske liste in od vsega začetka na Primorski dnevnik, ki ga je redno prebirala.

Ni še tako dolgo tega, ko je za Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici obujala spomine na Narodni dom in delovanje Sokolskega društva v njem, 18. decembra 1982 pa ji je pripadla čast (kot vidi-mo na sliki iz arhiva NSK), da je kot najstarejša tržaška Sokolica na Stadionu Prvi maj odkrila spominsko ploščo ob praznovanju 100-letnice začetka delovanja tržaškega Sokola.

Gospa Milena je bila žena plemenitega srca in zvestobe svojemu rodu, zavzeta za usodo slovenstva v svojem rodnem mestu. Čeprav je že nekaj časa nismo videvali v javnosti, je njena podoba živa v vseh, ki so jo poznali in spoštovali.

Hčerкам iskreno sožalje. (jk)

gledališča

ROSSETTI
Danes ob 20.30 bo v gledališču Rossetti ponovitev dela LA VITA XE FIAMA. V glavni vlogi bo nastopil Gastone Moschin, katerega bo spremljal na violončelo Severino Zannerini. V abonmaju odrezek št. 8. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Predstavo bodo ponovili do 24. t. m., 25. maja pa bo zadnja predstava v Gradežu.

V torek, 26. in v sredo, 27. t.m., bo v gledališču Rossetti na sporedu glasbena prireditev VIVA LA GENTE.

V petek, 29. t. m., ob 21. uri bo enkratna predstava izven abonmaja Giorgia Albertazzija LE MEMORIE DI ADRIANO. Predprodaja vstopnic za abonente pri osrednji blagajni pasaze Protti in pri blagajni gledališča.

V četrtek, 28. t. m., bosta v gledališču Rossetti nastopila Liliana Cosi in Marinella Stefanescu z baletom "Risveglio dell'umanità". Večer je organiziralo Italijansko združenje ženskih operiranih na dojkah - ANDOS.

VERDI
Simfonični maj

Danes ob 20.30 (red A) bo na sporedu koncert pod vodstvom dirigenta Michela Tabachnika. Nastopili bodo Franco Gulli (violina), Bruno Giuranna (violončelo), Gemma Bertagnoli in Milena Rudiferia (sopran), Claudio Di Segni (tenor) in Stefano Rinaldi Miliani (bas). Na programu Mozartove skladbe.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

Ponovitev v soboto, 23. t. m., ob 18. uri (red S).

V sredo, 27. t. m., ob 20.30 bodo v gledališču Verdi na sporedu izreden koncert izven abonmaja na katerem bodo nastopili dobitniki mednarodnega natečaja Chopin v Moskvi. Nastopili bodo pianisti Maria Kopylova, Rem Urasin, Katherine Machetina in Ksenia Yurist. Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na PROMENADNE KONZERTE na trgu v Ricmanjih

jutri, 23. t. m., ob 19. uri: — Società Filarmonica di Povoletto (Videm) — Pihalni orkester Srečko Kumar - Izola

v nedeljo, 24. t. m., ob 17. uri: — Pihalni orkester Kras - Doberdob — New Times Big-Band - Šmihel (Avstrija)

V primeru slabega vremena bodo koncerti v Babni hiši v Ricmanjih.

razstave

SKD Tabor - Prosvetni dom Opčine
V prostorih Prosvetnega doma bo do 28. t. m. na ogled razstava risb in besedil otrok iz vojnih področij bivše Jugoslavije. Urnik: vsak dan razen nedelje od 16. do 20. ure, za šole po dogovoru.

Sklad M. Čuk prireja razstavo FURLANSKIH NAIVCEV do 29. maja v prostorih Hranilnice in posojilnice na Opčinah. Urnik: od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito je na ogled XXX. Deželna krajinska razstava.

V Galeriji Juliet v Ul. Madonna del Mare 6 je na ogled razstava MARCA MOSCHINIJA.

V galeriji Cartesius bo jutri ob 18. uri otvoritev razstave ELENE TALLERI z naslovom »Baci e Abbracci«. V galeriji Rettori Tribbio 2 v Ul. delle Beccherie 7/1 je še danes in jutri na ogled razstava PIERA FRAUSINA.

Milje - V Beneški hiši, Calle Oberdan 5, je odprta razstava FRANCESCA GARBELLIA.

V dvorani Turistične agencije v Ul. S. Nicolò 20 bo danes, 22. t. m., ob 11.30 prof. NINO PERIZZI predstavil letošnji VII. Tečaj slikarstva z naslovom "Pittura nuova nell'antico scavo" in ki se bo odvijal cel mesec junij v kraških kamnolomih, ob izviru reke Timave, v parku Vile Revoltella in v Ljudskem vrtu.

V galeriji Le Cavera v Ul. S. Francesco 51/A bodo, v ponedeljek, 25. t. m., ob 18. uri odprli razstavo GUIDA ANTONIJA.

koncerti

SKD Tabor - Openski glasbeni večeri Danes ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na Opčinah na sporedu 3. SEZONSKI KONCERT, na katerem nastopata Michele VERONESE (kontrabas) in Luca FERRINI (klavir). Na sporedu: Dragonetti, Takacs, Kodaly, Györy ter prazvedba skladbe mladega tržaškega skladatelja Andreja Pegana.

Gledališče Verdi v Miljah Nedeljski koncerti
V nedeljo, 24. t. m., ob 11. uri bo na sporedu koncert Komornega orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Igorja Terčona. Na programu Rossinijeve, Tartinijeve, Mendelssohn-Bartoldyjeve skladbe.

Gledališče Rossetti
V ponedeljek, 25. t. m., ob 20.30 bo na sporedu celovečerni koncert godbe na pihala občinskih rekreatorjev. Na programu Schubert, von Suppé, Rossini, Handy, Rota, Evers, Stratford, Briver in Kaempfert.

Gledališče Miela
Jutri ob 21. uri bo na sporedu celovečerni koncert EST EST EST. Nastopajo Alfredo Lacosegliaz, Mario Arcari in Maci Forza.

V petek, 29. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Miela celovečerni koncert ameriške skupine FISH & ROSES. Ansambel sestavljajo Rick Brown (bobni), Sue Garner (bas) in Dave Sutter (klavijature).

Evangeličansko-luteranska cerkev
Jutri, 23. t. m., ob 18. uri bo v cerkvi na trgu Panfilij v okviru prireditev ob 300-letnici rojstva Giuseppeja Tartinija Zdrženje »Amici del Conservatorio« predstavilo koncert pianista LUCE SARIJA. Na sporedu Chopin in Mussorgski.

kino

ARISTON - 18.30, 20.30, 22.15 *Le amiche del cuore*, r.-i. Michele Placido.

EXCELSIOR - 18.45, 20.30, 22.15 *Bolle di sapone*, i. Whoopi Goldberg, Sally Field, Kevin Kline.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.30, 20.15, 22.00 *Il lungo giorno finisce*.

NAZIONALE I - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 *Il ladro di bambini*, r. Gianni Amelio.

NAZIONALE II - 18.00, 21.15 *Con le migliori intenzioni*, r. Ingmar Bergman.

NAZIONALE III - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 *Manto nero*, r. Bruce Beresford.

NAZIONALE IV - 16.30, 18.20, 20.10, 22.15 *Sette criminali e un bassotto*, i. John Candy, James Belushi, Ornella Muti.

GRATTACIELO - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 *Lion heart - scommessa vincente*, i. Van Dame, Harrison Page, Deborah Rennard.

MIGNON - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 *Il padre della sposa*, kom., i. Steve Martin, Diane Keaton.

EDEN - 15.30, 22.10 *Giochi di coppia*, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 *Mediterraneo*, r. Gabriele Salvatores, i. Diego Abatantuono, Giuseppe Caderina.

LUMIERE - 17.45, 20.00, 22.10 *Analisi finale*, i. Richard Gere, Kim Basinger.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 *Europa, Europa*, r. Agnieszka Holland.

RADIO - 15.30, 21.30 *E' mio diritto di godere*, porn., □□

razne prireditve

Ob 30-letnici »Praznika češenj« PD Mačkolje pripravlja v nedeljo, 24. maja, ob 16.30 KULTURNO PRIREDITEV. Z namenom, da ovrednoti kulturno zgodovino tega praznika bo društvo predstavilo domače in tuje izvajalce. Toplo vabljeni!

Odborništvu za šolstvo in kulturo devinsko-nabrežinske občine vabi otroke na predstavo »Zmajčkov rojstni dan« v prireditvi dramske skupine SKD Tabor z Opčin, ki bo v nedeljo, 24. maja, ob 11. uri v Centru Štrekelj v Sesslanju.

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu, Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11 (avtobus 25 ali 26), priredi danes, 22. maja, ob 20.30 gostovanje Beneškega gledališča z veseloigro Daria Mariniga »Čudne bolezni«. Po igri bo nastopila še glasbena skupina iz Benečije. Vljudno vabljeni.

Ob svoji 25-letnici prireja Finžgarjev dom na Opčinah jutri, 23. t. m., ob 20. uri v domači dvorani koncert MPZ in DPZ Vesela popladi, ki ju vodi Franc Pohač. Vabljeni!

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi jutri, 23. t. m., na predavanje z naslovom Slovenska kulturna dediščina. Predavatelj bo znani ljubljanski etnograf dr. Janez Bogataj. Priporočamo maturantom. Začetek ob 18.30.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 25. maja, na srečanje s pesnikom STANKOM JANEŽIČEM ob izidu njegove najnovejše zbirke »Morje«, ki sta jo izdali Mladika in Družina. Zbirko bo predstavil prof. Martin Jevnikar, prisoten pa bo avtor. Na večer bodo predstavili tudi novo številko zbornika Dom in svet. Večer bo v Peterlinovi dvorani s pričetkom ob 20.30.

Ob priliki koncerta koračnic po vaseh bo Godbeno društvo Nabrežina obiskalo v ponedeljek, 25. t. m., Cerovlje in v četrtek, 28. t. m., Prečnik.

KD Rdeča zvezda in Ponteco organizirata ob priliki otvoritve video opreme predvajanje zgodovinskega dokumentarca o drugem tržaškem procesu (1941) ...jutri bo sonce in Kras bo čudovit. Odvijalo se bo v prostorih KD Rdeča zvezda v Salezu v torek, 26. t. m., s pričetkom ob 20.30. Prisotni bodo tudi avtorji dokumentarca. Vabljeni.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 22. maja 1992

RENATA

Sonce vzide ob 5.26 in zatone ob 20.37 - Dolžina dneva 15.02 - Luna vzide ob 24.58 in zatone ob 10.28.

Jutri, SOBOTA, 23. maja 1992

ŽELJKO

PLIMOVANJE DANES: ob 7.18 najnižja -40 cm, ob 15.06 najvišja 21 cm, ob 20.15 najnižja 8 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17,4 stopinje, zračni tlak 1022,7 mb rahlo narašča, brezvetrje, vlaga 64-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 13,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Lidia Zugna, Federico Panteca, Andrea Kovic, Erik Lucchini, Lucio Urizzi, Marc Giuniori, Caterina Aita.

UMRLI SO: 93-letna Domenica Marchesan, 89-letni Arturo Fallagiarda, 69-letni Emo Ferruccio Tempesta, 74-letni Antonio Cuculo, 81-letni Giuseppe Palman, 86-letna Augusta Cegljar, 72-letni Mario Klinger, 87-letna Antonia Candusio, 58-letna Ofelia Vidali, 84-letna Gisella Antonini, 81-letna Allea Masutti.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 18., do nedelje, 24. maja 1992

Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Cavana 11 (tel. 302303), Largo Osoppo 1 (tel. 410515).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Cavana 11, Largo Osoppo 1, Ul. Settefontane 39.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefonu za nujne primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30. Ul. Settefontane 39 (tel. 947020).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

KD Rovte-Kolonkovec

Ul. M. Sernio 27

prireja v nedeljo, 24. t. m., z začetkom ob 18. uri

11. PRAZNIK VINA

Nagrade za najboljšo vino iz tega okoliša in tekmovanje »Spoznaš svoje vino«.

Vabljeni!

izleti

Sindikat upokojencev SPI-CGIL občine Dolina obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Begunje in na Bled jutri, 23. t. m., ob 7.30 od Domja, ob 7.35 iz Doline in ob 7.40 iz Boljunca.

Klub prijateljev vabi na skupen obisk botaničnega vrta La Carsiana pri Zgoniku v sredo, 27. t. m. Odhod s Trga Oberdan ob 8.30 z rednim avtobusom za Prosek, kjer bomo ob 9.20 prestopili na avtobus št. 46. Ne pozabite vozniških listkov oz. izkaznic. Po želji kosilo v Gabrovcu. Program dobite v trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2. V primeru slabega vremena bo izlet naslednjo sredo.

čestitke

Očetu in mamicam za njuno 10. obletnico poroke želita Peter in Ivana vse najboljše, zdravja, ljubezni in razumevanja.

razna obvestila

Upravni odbor TPPZ Pinko Tomažič obvešča, da bo jutri, 23. maja, v prostorih TPPZ Pinko Tomažič v Bazovici OBCNI ZBOR TPPZ Pinko Tomažič v prvem sklicanju ob 9. uri in v drugem ob 9.30. Dnevni red: poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, umetniškega vodje; diskusija; razrešnica staremu odboru; volitve; razno.

Zdrave in vesele počitnice za mlade od 5. do 16. leta v Drāgi od 3. do 23. julija. Starši lahko vpišejo otroke v to počitniško kolonijo na Občini v Dolini ob sredah od 9. do 11.30, v nabrežinski ob četrtkih ob 8. uri, v zgonski ob 10. uri. Otroci iz tržaške občine se lahko vpišejo v teh občinskih upravah. Za pojasnila tel. št. 226117.

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu (Ul. Ginnastica 72 - tel. 573141, fax 574142) sporoča, da zbira solidarnostno pomoč za begunce, ki so žrtve vojne stanja v bivši Jugoslaviji (obstoja hrana, osnovne higienske potrebščine, predvsem za otroke, denar). Nabrano blago in denar bo uprava izročila občinskemu odboru Rdečega križa v Kopru. O poteku akcije bomo obveščali javnost.

Sindikat upokojencev SPI-CGIL občine Dolina obvešča člane CGIL, da imajo možnost za prijavo dohodkov in izpolnitev obrazcev 740 v prostorih KD V. Dvornik v Dolini ob sredah in petkih od 16. do 18. ure, v Borštu v srenjski hiši ob četrtkih od 16. do 18. ure.

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Solidarnostna akcija za pomoč begunskim otrokom iz BiH. Do sobote, 28. maja, (razen v nedeljo) bomo od 16. do 20. ure sprejemali najnujnejše otroške potrebščine: vse za dojenčke, igrače, pribor, kozarčke, lončke iz plastike, spodnje perilo in obutev, toaletne potrebščine za osebno nego, denarne prispevke. Društvo bo zbrani material osebno izročilo raznim zbirnim centrom po dogovoru z Rdečim križem iz Sežane.

Vesele počitnice med gorami? Vpišite se v kolonijo v Comegliansu! Vpisujejo občinske zdravniške asistentke v vseh občinah na Goriškem in Tržaškem, razen v tržaški. Otroci iz tržaške občine se lahko vpišejo na občinah v Dolini ob sredah od 9. do 11. ure, v Nabrežini ob četrtkih ob 8. uri, v Zgoniku ob četrtkih ob 10. uri. Imeti morajo s seboj podatke o cepljenju. Pojasnila po telefonu 43194.

SKD Vigred obvešča, da bo danes, 22. t. m., od 17. do 20. ure v društvenih prostorih v Šempoljaju zbiralna akcija denarja, oblačil (poletnih), posteljnine, mila, brisač, papirnatih robčkov in serviet, konzerv za pomoč bosanskim beguncem. Prosimo, da so oblačila čista in primerno spravljeni. Vse bo dodeljeno Rdečemu križu.

Slovenska prosveta v Trstu se pridružuje akciji v korist beguncev iz Bosne in Hercegovine, za katero so dale pobudo slovenske organizacije na Tržaškem in Goriškem. Sporoča, da zbira v ta namen prispevke, ki jih bo izročila slovenski Caritas. Uradi Slovenske prosvete v Ul. Donizetti 3 so odprti vsak dan (razen sobote in nedelje) od 9. do 13. ure, tel. 370846.

menjalnica

22. 5. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1215,30	1170.—	Švicarski frank	818,79	810.—
Nemška marka	753,37	745.—	Avstrijski šiling	107,06	105,50
Francoski frank	224,05	221.—	Norveška krona	193,05	190.—
Holandski florint	669,09	662.—	Švedska krona	209,23	205.—
Belgijski frank	36,615	35,50	Portugalski eskudo	9,058	8.—
Funt šterling	2212,50	2190.—	Španska peseta	12,066	11,30
Irski šterling	2013,90	1985.—	Avstralski dolar	922,70	865.—
Danska krona	195,19	192.—	Jugoslov. dinar	—	—
Grška dramma	6,335	5,50	ECU	1547,45	—
Kanadski dolar	1017,40	965.—	Slovenski tolar	—	13,75
Japonski jen	9,327	9.—	Hrvaški dinar	—	6,50

Iz Doberdoba denarni prispevek za ubežnike iz Bosne Tik čez mejo že 2 tisoč beguncev množijo pa se tudi akcije za pomoč

Medtem ko so se v Gorici včeraj še pripravljali na prihod prvih beguncev v taborišče Rdečega križa pri letališču (odkoder naj bi jih nato premestili v druge zbirne centre) je število pribežnikov iz Bosne v obmejnih občinah v Sloveniji iz dneva v dan večje. Samo v občinah Nova Gorica, Ajdovščina in Tolmin jih je že več kot 2 tisoč, od tega po 600 v občinah Nova Gorica in Tolmin ter okrog tisoč v bivših vojašnicah v Ajdovščini in Vipavi. Te podatke nam je včeraj posredoval novogoriški župan Sergij Pelhan na srečanju ob izročitvi prispevka, ki ga je za pomoč beguncem namenila občina Doberdob. Prispevek (nekaj manj kot 4 milijone lir) sta Pelhanu izročila župan Mario Lavrenčič in predsednik doberdobske posojilnice Andrej Gergolet. Gre za denar, je povedal Lavrenčič, ki so ga nabrali že pred časom za pomoč Sloveniji in ga sedaj izročajo za reševanje najbolj perečega problema - pomoči beguncem.

Pelhan se je zahvalil za pomoč in hkrati ponovno pozval vso zamejsko javnost, naj izkaže solidarnost, ki je resnično potrebna. Povedal je, da je v zbirnem centru v Desklah sedaj že 330 beguncev, še skoraj toliko pa jih je po zasebnih domovih. Skoraj 60 odstotkov je otrok in prav oni so najbolj potrebni pomoči: potrebujejo predvsem hrano za dojenčke in otroke, plenice, otroško obutev (do št. 35), pralni prašek in potrebnost za osebno higijeno. Dobrodošle so tudi šolske potrebnosti in igrače, ki lahko že hudo preizkušeni otrokom nekoliko omilijo tegobe begunstva. Predsednik posojilnice Gergolet je napovedal, da bo denarni zavod že v prihodnjih dneh lahko prispeval večje število zvezkov, ki jih imajo na zalogi.

O dramati bosanskih beguncev je v sredo razpravljala tudi pokrajinski odbor SKGZ, ki vabi slovensko goriško javnost naj radodarno in nesebično prispeva pomoč za begunce. Materialno pomoč že nekaj dni zbira Dijaški dom (vsak dan med 18. in 21. uro). Poleg tega bodo v prihodnjih dneh skušali še razširiti solidarnostne pobude.

Pomoč za begunce zbirajo tudi na sedežu Caritas v Gorici (Trg. sv. Frančiška 1, zraven kapucinske cerkve). Sprejemajo zlasti zdravila, hrano in opremo za otroke razen oblačil. Preko Caritas v Rimu bodo to pomoč posredovali sorodnimi organizacijama v Sloveniji in na Hrvaškem. Caritas v Gorici pa se je vključil tudi v trajnejšo solidarnostno akcijo, katere cilj je omogočiti rekonstrukcijo in povratek beguncev v opustošene kraje na Hrvaškem. Izbrali so območje Djakova v Baranji, kamor bodo namenjali sredstva za obnovu hiš in kmetijskih dejavnosti.

Klic k solidarnosti so te dni objavili tudi slovenski goriški skavti. Volčiči in volkuljice bodo pripravili prodajno razstavo ročnih izdelkov in izkupiček namenili v pomoč beguncem; izvidniki in vodnice vabijo k sodelovanju pri akciji "scatoletta" (zbiranje nekvarljive hrane), ki poteka na srednjih šolah v režiji šolskega skrbništva; roverji in popotnice bodo za pomoč namenili zaslužek od prodaje kasete skavtskih pesmi in bodo aktivno sodelovali še v drugih solidarnostnih akcijah. Nasploh pa vabi vodstvo SGS starše, prijatelje in vsa društva naj materialno ali finančno radodarno prispevajo v pomoč beguncem.

Na sliki (foto Marinčič) doberdobski župan Lavrenčič in predsednik posojilnice Gergolet izročata prispevek za begunce novogoriškemu županu Pelhanu

V ospredju predvsem podobe "stare" Gorice Bruno Canella razstavlja v galeriji "La Bottega"

Goriški slikar Bruno Canella razstavlja te dni v galeriji "La Bottega". Na ogled je sedemnajst slik, ki jih je avtor ustvaril v zadnjem času. Gre za "preoblikovane" obraze stare Gorice, za nekaj kraških motivov, avtor pa je tokrat segel geografsko nekoliko dlje, saj sta na razstavi zastopana tudi morje (Izola) in karnijske hiše.

Nov element na slikah, ki so na ogled v znani goriški galeriji še danes in jutri, pa so osebe. Doslej je Canella slikal izključno hiše, zidove, elemente, ki jih je seveda po svoje preoblikoval in predstavljal. Zdaj se na slikah pojavljajo tudi ljudje, tukajšnji ljudje. Točno opredeljeni z nošami. Taka je recimo slika Kraška ohceta, kjer izstopajo slovenske (kraške) narodne noše, pa slika Goriška fokrora, kjer so, v okolju Trga Cavour (na Kornu) upodobljeni plesni pari v furlanskih nošah.

Slikar še zmeraj ostaja zvest dosedanji tehniki: akrilne barve na lesu, z intarzijami. Morda je na novejših slikah opaziti nekoliko drugačno usklajevanje in razporejanje barv, pri čemer izstopata zlasti bela in modra.

Večer diapozitivov na Bukovju

Ljubitelji fotografije z Goriškega so tudi letos sodelovali na nagradnih tekmovanjih Dia Primorska in na Republiškem natečaju Slovenije. Dva med njimi, Flavio Mosetti in Walter Nanut, sta tudi med dobitniki nagrad. Njune in druge izbrane diapozitive bodo nocoj člani fotokluba Skupina 75 predstavili v Kulturnem domu na Bukovju v sodelovanju s Fotoklklubom iz Nove Gorice. Predvajanje bo ob 21. uri.

Nov ciklus filmov v Kinoateljeju

Film Giuseppeja Piccionija »Chiedi la luna« bo nocoj ob 20.45 v kinu Vittoria začel ciklus "italijanskih petkov", na katerih bo Kinoatelje do konca junija predstavil izbor petih novejših italijanskih filmov. Nocojšnji pripoveduje o ljubezenskem zapletu med pretkano in nedolžno, agresivno in neboljelo Eleno (Margherita Buy) ter dvema bratoma.

Koncert sakralne glasbe na Travniku

Zbor S. Ignazio prireja v sodelovanju z občino, rajonom center in italijansko glasbeno šolo tri petkove koncerte sakralne glasbe v obnovljeni cerkvi sv. Ignacija na Travniku. Prvi bo nocoj ob 21. uri, naslednja dva pa 29. maja in 5. junija. Nastopili bodo solisti Enza Pecorari - sopran, Romina Concion - violina, Luca Peressin - orgle, kvintet trobil Furlanije - Julijske krajine ter pevski zbor S. Ignazio pod vodstvom dirigenta Stanka Jerjica. Nocoj bodo izvajali nabožne skladbe Bacha, Haendla, Buxtehudeja ter drugih avtorjev.

Jutri bodo v Tržiču odprli letošnji sejem Exponautica

Skoraj vse je že nared za letošnjo razstavo plovil "Exponautica", ki jo bodo odprli jutri, ob 11. uri, v Tržiču, zaključili pa v nedeljo, 31. t.m. Organizacijski stroj je stekel po predvidevanjih in dan pred otvoritvijo je razstavni prostor ob kanalu Valentinis že urejen.

"Exponautica" je vsekakor bila "rizična" manifestacija, ker ni našla primerne prostora v obsežnem koledarju raznih navtičnih prireditiv. V tem spomladanskem času, ko so lastniki plovil svoje čolne že "spravili" v morje, je namreč obstajala bojazen, da bi na razstavi prikazali le "ostanke", ki bodo po vsej verjetnosti ostali neprodani v skladiščih. Zgodilo pa se je povsem nasprotno: vsi prostori na razstavišču so bili oddani, število razstavljalcev pa bo višje od najbolj ugodnih predvidevanj. Mnogi so že prišli druge pričakujejo danes.

Na letošnji prireditvi bi morale po splošnem mnenju imeti glavno besedo jadrnice. In to po zaslugi

Gardinijevega "Beneškega Mora", ki je sicer neuspešno zaključil letošnje tekmovanje America's cup. Ljubitelji jadrnanja so z velikim zanimanjem sledili televizijskim prenosom tega tekmovanja onstran Velike luže in sedaj se želijo tudi sami preizkusiti v boju z vetrovi na morskih valovih.

Od pričakovanih nekaj stotin motornih plovil jih je na razstavišče priplulo le malo, veliko pa je že jadrnic. In prav v jadrnalni šport so proizvajalci (okrog 60 iz naše dežele in iz Veneta) vložili največ naporov. Protagonisti prireditve pa bodo vsekakor tri prestižna motorna plovila, ki jih proizvajajo podjetji Piantoni in Marchi.

Razstavni prostor je, kot rečeno, že pripravljen. Urejena sta dva razstavna paviljona.

Slovesnost bo jutri, ob 11. uri. Takoj zatem bodo uradno predstavili jadrnico "Città di Monfalcone, ki se bo udeležila jadrnalnega tekmovanja vzdolž italijanskega polotoka.

V goriškem zaporu priča, ki menda marsikaj ve o umoru Deotto-Zanin

Menda je v goriškem zaporu oseba, ki naj bi marsikaj vedela o umoru podjetnika Adelma Deotta in njegove prijateljice Flore Zanin. Morda bo kaj novega razkril današnji sestanek, v Trstu.

Oseba, ki je v priporu v Gorici, od prejšnjega tedna, zaradi kaznivoga dejanja, ki nima nobene zveze z umorom Deotta in Zaninove, naj bi svojčas, kmalu po dvojnem umoru, povedala, da naj bi zločin zakrivila dva Kalabreža, s katerima naj bi Deotto tako ali drugače imel poslovne odnose. Menda sta ta dva potegnila ta kratko in sta se zato odločila za maščevanje.

Zadevo je treba seveda jemati z dokajšnjo mero previdnosti. Oseba, ki naj bi dala tako izjavo naj bi bila v preteklosti že vpletena v procesu o atentatu pri Petovljah, vendar se je izkazalo, da so bile njene izjave na dokaj trhljih nogah. Prav to je razlog, da so preiskovalci skrajno previdni pri upo-

tevanju, oziroma neupoštevanju izjav. V celotni zadevi pa se pojavlja nova okoliščina, na podlagi katere bi lahko sklepali, da ima nakazana smer iskanja odgovornih za dvojni umor, vsaj nekaj osnove.

Kmalu po dvojnem umoru — Zaninovo so našli mrtvo v predmestju Lignana, Deotta pa pri Devinu - naj bi priča, ki takrat še ni bila v priporu, dala izjavo, ki naj bi jo te dni potrdila. Samo po sebi se zato postavlja vprašanje, če imajo preiskovalci danes nove elemente in zakaj niso upoštevali iste izjave že pred meseci.

razna obvestila

Doberdobska občina sporoča prebivalcem ulic Cankar, Gramsci, Goriške, Mučeniške, Vrtne, Tržaške ulice, Ul. Marconi, Ul. XXV. Aprila, Ul. Bonetti, Rimske ulice, Ul. Prvačina, Pot v Dol, Ul. Gradnikove brigade in Trga sv. Martina,

da je konzorcij CAFO začel z deli za metanizacijo doberdobskega teritorija. Da bi pojasnila razne obveznosti, ki so potrebne za priključitev k plinskemu omrežju, vabi uprava zainteresirane na sejo, ki bo v občinski telovadnici DANES v petek, 22. t.m., ob 18. uri.

■ **V Novi Gorici bodo danes ob 18. uri** predstavili Slovensko nacionalno stranko. Predstavitev bo v baru Jolly, prisotna pa bosta predsednik Zmago Jelinčič in tajnica Marjetka Štiblar.

razstave

V Pokrajinskem arhivu v Novi Gorici (Trg E. Kardelja, 3) bodo danes ob 20. uri odprli razstavo slik Vide Slivnik Belantič. Umetnico bo predstavil prof. Milče Komel. Razstava bo na ogled do 6. junija, ob delavnikih od 10. do 19. ure in ob sobotah in nedeljah od 10. do 14. ure.

kino

Gorica
VITTORIA 20.45 »Chiedi la luna«. Igra Margherita Buy.
CORSO 18.00-22.00 »Mato Grosso«.
VERDI 18.00-22.00 »Detective con tacchi a spillo«.

Tržič
COMUNALE Ni predstave. Jutri, 18.00-22.00 »Europa, Europa«.
EXCELSIOR Zaprt. Jutri 17.30-22.00 »Biancaneve e i sette nani«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Srčna dana«.
SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Doc Hollywood«. Ob 22. uri »Posli s seksom«.
DESKLE Ni predstave. Jutri 20.00 »Laž ima kratke noge«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Giardino - dr. Baldini - Korzo Verdi 57 - tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore - ul. Fratelli Roselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Danes, 11.00 Elena Vuga iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, 12.30 Viktor Mokrin iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev v Štavnru in na tamkajšnje pokopališče.

Psička Liza je izgubila mladiče Zato pa je posvojila mladi mucki

Tudi stari pregovori in modrosti ne držijo več. Obnašanje psičke Lize, ki je posvojila dve mucki izpodbija trditve, da je prijateljstvo med psom in mačko, če že ne nemogoče, vsaj zelo težavno. Liza, ki je ostala brez svojih mladičev, je za svoja sprejela približno dva tedna stara muca, zanju skrbi in ju seveda tudi hrani. Zgodba, ki ni ravno v sozvočju z ustaljenimi mnenji o odnosih med živalmi, se te dni odvija na Vrhu, kjer je tudi nastal gornji posnetek (foto Bumbaca).

pismo uredništvu

Kdaj bodo uredili župnišče?

Prejeli smo, s prošnjo za objavo sledeče pismo:

"Misel, da pišem o župnišču v Sovodnjah, se mi je porodila potem, ko so nekateri postali gluhi glede osnovnega problema, zaradi katerega si župnik, župnijski svet, župljani in predstavniki SSK na občini že več kot tri leta želijo župnišče pod upravo župnije, oziroma da postane ponovna last župnije. Danes smo na križpotu: občina ni vrnila župnišča pravemu lastniku (kakor so storile druge), ampak je obljubila denar za popravilo. Odobrenih 70 milijonov lir naj bi služilo za najnujnejša dela, ki pa še niso stekla. Širša sovođenjska skupnost se ne zaveda velikega pomena župnišča kot zbirnega mesta naše mladine.

Večina naših otrok obiskuje nedeljsko bogoslužje, poje v mladinskem zboru, prejema zakramente, sodeluje pri skavtskih

skupinah, se srečuje pri raznih mladinskih dejavnostih. Dejstvo je, da se v župnišču, ki je le delno uporabno, zbira okrog 80 naših otrok in mladine in se pripravlja na razne aktivnosti vsak teden. Tudi župnijski svet s svojimi raznimi odseki ima tam svoje sestanke.

Ne vem, koliko bo treba še čakati za popravila, ne vem koliko denarja je potrebno, da se zagotovi varnost oziroma bivalnost v teh prostorih. Zagotovo pa vem, da je sramotno in nedopustno razdiranje in onemogočanje delovanja tako močne mladinske stvarnosti. Zato prosim občinsko upravo, da uredi čim prej to zadevo. Naši otroci in naša mladina imajo vso pravico, da živijo s Cerkvijo, tako kot se spodobi, in da so deležni najboljših pogojev za svojo duševno rast".

(sledí podpis)

Predsinočnim slovesno odprtje najpomembnejše likovne prireditve na Slovenskem

2. bienale slovenske grafike celovito kulturno dogajanje

V galeriji Dolenjskega muzeja v Novem mestu so predsinočnim slovesno otvorili 2. Bienale slovenske grafike Otočec. Dogodek se v okviru v popolnoma nove pogoje na Slovenskem. Spremembe znanega in uveljavljenega Mednarodnega grafičnega bienala v Ljubljani v Slovenski bienale ter njegov pomik na Dolenjsko, je izziv bodosi za umetnike, kot tudi za organizatorje, saj se je paleta prejšnjih udeležencev zaradi sprememb in trenutnega stánja v ostalih delih bivše Jugoslavije, skrčila in tudi sama organizacijska formula je tako verjetno pridobila na svežini, kajti koncept bienala se je bistveno spremenil, predvsem kar se kvalitete in konkurenčnosti samih udeležencev tiče. Bienale naj bi se v konceptu spremenil v celovito kulturno dogajanje z vrsto spremljajočih razstav in prireditev. Predvsem pa bi tuji ustvarjalci bili predstavljeni manj številno, zato pa bolj celovito z osebnimi razstavami in sicer kot povabljeni izbrani gostje.

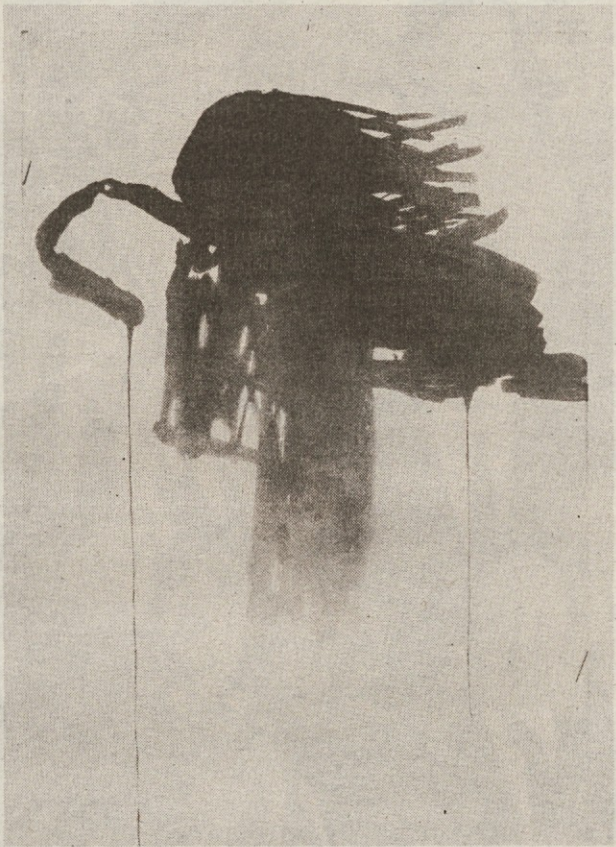
Za razstavo so razposlali 600 osebnih vabil članom Društva slovenskih likovnih umetnikov ter slovenskim avtorjem, živečim izven matične Slovenije. Od tega se je vabilu odzvalo 97 ustvarjalcev in preseleksijska komisija jih je, tudi zaradi omejenosti razstavnega prostora, izbrala 44. Iz razgovora z nekaterimi člani mednarodne žirije pa izhaja, da je to število sprejetih avtorjev bilo tudi kvalitativno na višini, da je razpoložljivi prostor v bistvu odgovarjal tudi kvalitetnim delom prispelih stvaritev. Tu lahko z veseljem ugotovimo tudi prisotnost na razstavi naših umetnikov Marjana Kravosa in Franka Vecchieta.

Kot omenjeno, je na paralelnem prikazu tujih avtorjev letos izbor padel na dva častna gosta bienala in sicer znana mednarodna grafika Johnnyja Friedlaenderja iz Pariza in Jasperja Johnsa iz New Yorka.

Njuna dela sta izbrala in predstavila direktor Kunsthalles iz Bremna Siegfried Salzmanna in upraviteljica zbirke Lea Castellija iz New Yorka Kathleen Slavin. Poleg častnih tujih gostov pa so v Novem mestu in gradu Otočac še tri spremljajoče osebne razstave grafik Gabrijela Stupice, Štefana Galiča in Jožeta Muhoviča. Spremljajoče razstave spadajo tako v samo jedro tega bienala, čeprav je bistvo istega le pregled in konfrontacija novih stvaritev živečih in delujočih umetnikov, saj so mnogi od sprejetih avtorjev bili v šoli le-teh.

Omeniti moramo še vzporedni pregled hrvaške grafike, ki ga je pripravil direktor Moderne galerije v Zagrebu Igor Zidič, ki je poudaril, da je izbor del bil zaradi nenormalnih pogojev dela ne samo otežkočen, ampak celo skoro nemogoč, pa se je zato odločil, tudi v spomin na nekatere padle mlajše avtorje, da izbere dela mlajših še neafirmiranih umetnikov kot izziv časa in dobi, v kateri so ta dela nastala.

Bienale je slavnostno otvoril član predsedstva Republike Slovenije Ciril Zlobec, kateremu je sledila podelitev nagrad letošnjim nagrajencem. Pred-

Marija Starič Jenko - Labodji spev

sednik mednarodne žirije Francoz Michel Troche je ob ostalih članih prof. dr. Konradu Oberhuberju z Dunaja, dr. Siegfriedu Salzmanna iz Bremna, Kathleen Slavin iz New Yorka, Igorju Zidiču iz Zagreba in Bogdanu Borčiću iz Slovenj Gradca prebral imena letošnjih nagrajencev. Ti so: dobitnica Grand prix Otočec Marija Starič-Jenko ter prejemniki nagrade Novo mesto za grafiko Ivan Mršnik, Andrej Jemec, Samuel Grajfoner, Janez Bernik in Zora Stančič.

Za posebno razveseljivo vest in nenajavljeno ter neuradno nagrado pa je poskrbel prof. Konrad Oberhuber, ki je izbral za odkup in uvrstitev v stalno zbirko grafik in risb svetovno znanega muzeja Albertina na Dunaju, dela 18 avtorjev prisotnih na bienalu. Ravno tako je tudi pariška stalna zbirka preko inšpektorja Michela Trochea pokazala interes za odkup nekaterih del petih slovenskih avtorjev.

Večer se je zaključil s kulturnim programom, v katerem je nastopil glasbenik Lado Jakša ob povezavi in recitaciji članice Mladinskega gledališča Milene Grm.

SERGIJ CESAR

Tolmin bo slovesno proslavil njegov jubilej

90 let skladatelja Maksa Pirnika

Ime skladatelja in pedagoga Maksa Pirnika je prav dobro poznano vsem, ki se ukvarjajo z glasbo, saj je v svojem dolgoletnem delovanju zarisal trajne sledi v zgodovino slovenske glasbene umetnosti. V letošnjem letu Pirnik praznuje 90. rojstni dan, zato naj ta zapis vsaj na kratko prikaže bogato življenjsko pot, ki jo je skladatelj do danes prehodil.

Rodil se je v Prelogah blizu Slovenskih Konjic. Po končanem učiteljsku je na ljubljanskem konservatoriju študiral kompozicijo in solo petje. Že v času študija se je uveljavljal tudi kot odlični zborovodja. Njegovi zbori so sloveli po izvedbah zahtevnih modernih skladb slovenskih skladateljev, kar je bil gotovo vpliv skladateljske šole Slaka Osterca, iz katere je izhajal. Že pred drugo svetovno vojno je bil Pirnik med ustanovitelji Društva pevovodij mladinskih zborov v Slovenskih Konjicah, ki je s prirejanjem pevskih festivalov in izdajanjem pesmaric skrbelo za razmah mladinskega petja na Štajerskem. Prav tako pomembno je bilo njegovo delovanje v času narodno-osvobodilnega boja. Organiziral je in vodil številne pevske zборе in s tem v težavnih razmerah pomagal dvigovati raven partizanske kulture. Iz tega obdobja so najbolj poznane Pesmi za mladenke - pesmarica, ki so jo poznali pevci po celi Sloveniji. Na Primorskem, kamor je prišel leta 1944, je organiziral skoraj 150 mladinskih pevskih zborov, vodil posebno šolo za vzgojo zborovodij, predaval na učiteljskih tečajih, obenem pa veliko komponiral. Skoraj ponarodela je skladba Smrt v Brdih, ki je še vedno »obvezna« pesem vsakega pravega primorskega pevskega zbora.

Maks Pirnik

Po vojni je Pirnik deloval kot profesor na učiteljsku v Tolminu, kasneje pa za glasbo navdušil dijake sosednjih gimnazij (Tolmin, Ajdovščina, Idrija) in njegova zasluga je precejšnje število uspešnih zborovodij in tudi nekaj skladateljev, ki jim je bil Pirnik prvi mentor in vzor.

Danes Pirnik gotovo sodi med najpomembnejše ustvarjalce mladinske vokalne glasbe na Slovenskem, kar dokazujejo tudi mnoge izvedbe njegovih del tako doma kot tudi v tujini.

Mojstrov jubilej bodo letos v Tolminu proslavili z večjimi prireditvami, med katerimi bo gotovo najzanimivejši koncert sklateljevih del, ki ga bodo izvedli domači pevski zbori.

Ob Pirnikovem visokem življenjskem jubileju mu zaželimo še veliko zdravja in ustvarjalne energije.

JOŽEK ŠTUCIN

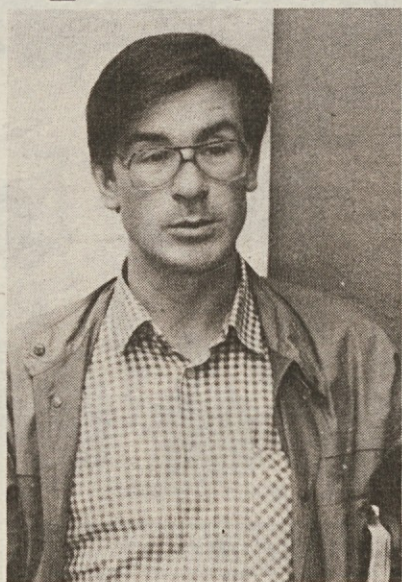
Jutri, 23. maja, ob 20.30 bo v veliki dvorani portoroškega Avditorija spet gledališka predstava. S »Črno komedijo« Petra Shafferja, ki govori o starokopitni, v konvencije vključeni angleški družbi, prihajajo v goste člani Slovenskega prosvetnega društva iz Brncev na Avstrijskem koroškem. Režija predstave je Iztok Valič.

Pogovor z Andrejem Rotom, argentinskim rojakom in bivšim odgovornim urednikom Slovenca

V Sloveniji prisojajo večji pomen strankam kot ljudem

Med zdonce, ki so v zadnjem razdobju najbolj neposredno in občutno posegli v javno življenje mlade slovenske države, prav gotovo lahko štejemo tudi Andreja Rota, ki se je marca lani, malo pred dramatičnimi vojnimi dogodki, preselil z družino iz Argentine v Slovenijo, kjer so mu poverili odgovorno uredništvo novega časopisa Slovenec. Njegovo bivanje v matični domovini pa najbrž ne bo dolgo. Slovenec je dobil novega urednika, Rot pa bo verjetno kmalu spet odplul čez ocean v emigracijo, v kateri se je rodil in preživel vsa otroška in mlada leta. Rot je namreč zagledal luč sveta 26. novembra 1953 v Banfieldu pri Buenos Airesu. Po osnovnih in srednji šoli je opravil študij na Profesorado Superior Verbo Divino za filozofijo in pedagogiko (1974), potem pa na jezuitski univerzi El Salvador magistrirjal iz filozofije (1976). Od leta 1980 do 1991 je poučeval filozofijo in logiko v zadnjih letnikih argentinske privatne srednje šole. V tem času je pristopil k Slovenski kulturni akciji in leta 1988 postal njen predsednik. Članke, razprave, poudarjajo in prozo je objavil v Drugi glas, Glasu SKA, Meddobju in drugih publikacijah v Argentini. Občasno sodeluje v Ameriški domovini, Celovškem zvonu, Novi reviji. Na srečanju PEN klubov na Bledu je imel leta 1989 zanimiv uvodni referat na temo Pisatelj in eksil. O tem in drugih argumentih smo se pogovarjali z njim.

Argentinec v Sloveniji - Slovenec v Argentini. Sinteza dveh elementov. Začniva pri Ricardu Rojasu, argentinskem literatnem zgodovinarju in mislecu; pri nje-

Andrej Rot

govih zanimivih esejih o oblikovanju »ameriške zavesti« (Srebrni grb in Eurindija)...

Ricardo Rojas se sprašuje po identiteti prebivalcev v Južni Ameriki in v knjigi Eurindia govori o sintezi dveh elementov: evropskega in avtohtonega indijanskega. Vendar je to sintezo mogoče upoštevati le v nekaterih predelih Južne Amerike. Latinska Amerika (pomen, ki ni enak pojmu Južna Amerika) sestavljajo različne države, ki niso povezane v enoto. Sicer pa tudi ni mogoče razumeti celote, če prej ne razumemo delov. Ni mogoče govoriti o skupnih točkah, če prej ne vzpostavimo razlik. Argentina in Urugvaj sta na primer evropski državi, njuni prebivalci niso potomci družine Quetzacoati ali

Mama Ocilo ali Arakvancev. Predkolumbovska kultura je izginila, preden so jo začeli ceniti. Prav v teh državah, ki so se razvile v evropski kulturi, je bil indijanski element šibek. To pomanjkanje teluričnega substrata pa je razlog, da je bil v enem stoletju večkrat zamenjan kulturni vzorec. Iz španskega so prešli na angleškega, iz tega pa na severnoameriški vzorec.

Ricardo Rojas pa razlaga še nekaj, kar mi zdaj pride na misel. V začetku stoletja je prišel v Evropo, da bi preučeval vzgojne sisteme. Spoznal je, kako različno razlagamo zgodovinska dejstva. Na primer angleška invazija v kraje okrog Srebrne reke pomeni neprecenljiv emancipacijski dogodek za Argentine, za Angleže pa je komaj nepomemben gusarski pohod...

... tudi Slovenija je v Evropi, čeprav jo kar naprej nekam porivajo... Pretirana zaverovanost v »eksotična« imena, rastoča pozaba izročil, volilna podkupljivost itd.?

Potegniti analogijo med kako južnoameriško državo in državami na Balkanu se mi zdi vsak dan bolj posrečeno. Stvarnosti so popolnoma različne, zgodovinski razvoj drugačen, značaj ljudi neprimerljiv, a skupni imenovalček je viden. Gre za vprašanje identitete, na katero ste me z Rojasom napotili in še drugo vprašanje, ki bi ga bilo vredno kdaj razčleniti, ker je tesno povezano s prvim, menim namreč, da Južna Amerika skupaj z Afriko in delom Azije predstavljajo periferen svet. Središče dogajanja, oblasti in gospodarske moči pa sta predvsem Severna Amerika in Evropa. Vendar je tudi v tem razvitem sve-

tu mogoče najti zapostavljene dežele, dežele, katerih subjekt je neopredeljen in ki imajo zgolj pasivno vlogo. Med temi deželami je brez dvoma bivša Jugoslavija in kljub svojemu privilegiriranemu položaju tudi Slovenija. Mnogi hočejo še danes postavljati Slovenijo v Evropo, kot da bi ne bila del Evrope.

Rojas je imel nekoč velik vpliv na mlade generacije v Argentini in širše. Koliko ga danes še berejo?

V Argentini danes ne berejo nacionalistov, ampak Sarmienta in druge liberalce. V tržnem gospodarstvu ni časa, da bi narodi izoblikovali svojo nacionalno podobo; vse sile so posvečene vključevanju v razviti svet. Morda je zaenkrat to najbolje.

Kaj menite o demokraciji v Sloveniji?

Pred osmimi leti sem bil prvič v Sloveniji in ljudje so mi zagotavljali, da živijo v demokraciji. Ti isti ljudje označujejo danes tiste čase še kot svinčene čase. Danes pa obstaja v Sloveniji nevarnost, da bi v politiki prisojali večji pomen strankam kot posamezniku. Demokracije ni brez ljudstva, ljudstva pa ne brez posameznikov. Demokracija je skrb za skupno narodno in državno usodo, kjer ni mogoče izključiti nobenega člena.

Delujete pri Svetovnem slovenskem kongresu. V Vidmu je sedež podobne asociacije: Friuli nel mondo. Pridejo od povsod in se pogovarjajo, kako bi po svetu prodajali - stole...

Namen Svetovnega slovenskega kongresa je, da bi šli v to smer.

Glavni programski cilji Kongresa, ki so bili sprejeti junija 1991, so predvsem: ohranjanje in krepitev slovenstva; vzajemna pomoč med Slovenci doma in po svetu; spodbujanje kulturnih, gospodarskih, znanstvenih in drugih vezi. Zaenkrat imamo Slovenci še preveč opravkov znotraj slovenskega prostora. Prepričan sem, da bomo kmalu prerasli to stopnjo in se odprli v svet, predvsem od vseh rojakov, kjerkoli žive, ne glede na njihovo strankarsko pripadnost in ideološko opredeljenost. To delo ni lahko, je pa koristno in privlačno.

Slišim, da greste nazaj. Čez morje.

V enem letu in nekaj mesecih smo izjemno veliko doživeli. Gre za edinstveno izkušnjo za otroke, ženo in zame. Prišli smo predvsem iz prepričanja, da kaj pripomoremo k procesu osamosvojitve in uresničevanja drugačne družbe. Naš prispevek je seveda majhen, a ponosni smo nanj. Kaj bo v prihodnje? Ne vem. Okoliščine niso lahke za nikogar. Vem pa, da sem že zdavnaj pozabil na nacionalno evforijo in da so pred nami konkretni in zelo osebni izzivi. Če bom znal poskrbeti za družino, bo pridobilo tudi okolje, pa naj bo to argentinsko ali slovensko.

Napisali ste knjigo. Za koga?

Da, pripravil sem tudi dnevniške zapise za objavo. Pravzaprav za prijatelje in znanke, ki me pogosto sprašujejo, kako gre naše življenje v Sloveniji, kaj se je zgodilo pri Slovencu ipd. Menil sem, da je treba pojasniti nekatere okoliščine, dogodke. Zato sem se odločil, da oddam tekst v tisk...

MILAN MEDEN

Na včerajšnji uradni predstavitvi je bil tudi Gamba Na košarkarskem turnirju v Trstu Italija, Hrvaška, Španija in Grčija

TRST — Za italijansko košarkarsko reprezentanco se je s snidenjem v Trstu včeraj začela »operacija Barcelona«. Gambovo moštvo bo namreč prav v Trstu odigralo prvi uradni turnir v okviru priprav na kvalifikacija srečanja, ko bodo od 19. junija do 5. julija v Granadi in Saragosi.

Turnir v Trstu, ki so ga poimenovali po Carlu Stefanelu, bo od 27. do 29. t.m., na njem pa bodo poleg Italije nastopile še Hrvaška, Španija ter Grčija. Gamba je že sporočil, da bo imena dvanajstih igralcev, ki bodo nastopili na kvalifikacijah v Španiji, objavil po turnirju v Atenah (8.-10. junij) in pred evropskim »superpokalom« v Berlinu (11.-14. junij).

Turnir v Trstu je včeraj predstavil Giuseppe Stefanel z udeležbo samega Gambe ter vodje italijanske delegacije Rubinja in Meneghina.

Hrvaška boljša od Slovenije

V prvi uradni prijateljski tekmi med košarkarskima reprezentancama Slovenije in Hrvaške so gostje visoko slavili, saj so že v prvem polčasu povedli z več kot 20 točkami prednosti (53:32, končni izid 93:74). Največ točk so za Slovenijo dosegli Alibegović (16), Vil-

fan (14) ter Kotnik (10), v hrvaških vrstah pa Petrovič (16), Šarlija (11), Kučič (10) in Radja (10).

V Bologni naprej Pistolesi in Furlan

BOLOGNA — V osmini finala teniškega turnirja ATP v tem mestu je Claudio Pistolesi v italijanskem derbiju s 6:2, 7:5 premagal Diega Nargisa.

Ostali izidi: Koslowski (Nem.) - Koevermans (Niz.) 1:6, 6:3, 6:3; Oncins (Br.) - Roig (Šp.) 3:6, 6:4, 6:3; Furlan (It.) - Frana (Arg.) 6:4, 6:3; Dosedel (ČSFR) - Carbonell (Šp.) 6:1, 4:2; Wuyts (Bel.) - Ferreira (J.Afr.) 3:6, 7:5, 6:3; Gomez (Ekv.) - Masur (Avstral.) 6:2, 7:5.

Teniški svetovni pokal: ČSFR nadigrala ZDA

DUSSELDORF — V četrtem dnevu ekipnega prvenstva za svetovni teniški pokal je ČSFR s 3:0 premagala ZDA (Korda - Sampras 6:3, 6:1, Novaček - Rostagno 6:3, 6:4, Korda/Suk - McEnroe/Grabb 5:7, 6:3, 6:4), Nemčija pa z 2:1 Skupnost neodvisnih držav (Stich - Volkov 6:3, 6:1, Čerkasov - Steeb 7:6, 6:3, Stich/Steeb - Čerkasov/Volkov 7:6, 7:6).

Na nedeljski dirki se bo pomerilo okrog 70 kolesarjev Že 26. pokal Lonjerja

Po izredno uspešnih nastopih v raznih krajih Furlanije-Juljske krajine in Emilije se bodo kolesarji lonjerskega kluba Adria v nedeljo predstavili doma, na tradicionalni, že 26. izvedbi dirke za pokal Lonjerja, ki bo letos posvečena tudi spominu lani tragično preminulega Silva Jakofčiča. V skoraj popolni postavi se bodo tako pomerili z okrog sedemdesetimi kolesarji na 60 km dolgi progi. Start bo ob 9.30 v Lonjerju, prog pa je naslednja: Lonjer, Ključ, Bazovica (uradni start), Opčine, štirje krogi na progi Opčine, Col, Fernetiči, Opčine, nato Bani, Trbiška cesta,

Obelisk, kamnolomi Faccanoni, Bazovska cesta s ciljem nad Lonjerjem (okrog 11.45).

Zadnji pronicljiv uspeh so »belomodri« dosegli na etapni dirki pretekli teden v Pordenonu, kjer sta Hafner in Zakotnik, vsak v svoji kategoriji, osvojila dve etapni in končno zmago. Omeniti pa je treba še nedavno zmago Hafnerja na vsedravnem tekmovanju na kronometer v Bologni. V Pordenonu je poleg tega Adria zasedla ekipno prvo mesto, k uspehu pa so pripomogli še Schneider, Logar, Migovilović, Zigante, Rinaudo in brata Zerial. (R. Pečar)

Po porazu v finalu nogometnega pokala prvakov Sampdoria se ne bo podrla

LONDON — Je Sampdoria res pred koncem svojega zlatega ciklusa, je vprašanje, ki se najpogosteje pojavlja po porazu, ki so ga Genovežani v sredo doživeli v finalu nogometnega pokala prvakov proti Barceloni. Znano je, da klub zapušča trener Boškov in veteran, 32-letni Pari, ki bo odslej igral pri Napoliju, a po besedah predsednika Paola Mantovanija ostajajo ambicije Sampdorie neokrnjene. Svojim navijačem smo dolžni oddolžitve, je dejal takoj po tekmi in obljubil, da

razplet na Wembleyu ne bo pomenil začetek razstavljanja zdajšnje odlične generacije genovskih nogometašev, pa čeprav ekipa v prihodnji sezoni verjetno ne bo igrala v nobenem evropskem pokalu.

Bodočnost Sampdorie se vrtil pravzaprav okrog Viallija, za katerega se vztrajno govori, da bo prestopil k Juventusu. Mantovani o tem ni hotel ničesar povedati, igralci so za en dan podaljšali bivanje v Angliji (vrnili so se sinoči, na leta-

lišču pa jih je pričakalo le okrog sto navijačev), da bi v miru »prebavili« poraz, a tudi, da bi se izognili preradovednim časnikarjem. Molči tudi Vialli, ki ga verjetno dilema razdva. Vtis je, da njegov odhod ni tako gotov, kot je bil še pred nekaj dnevi. Poraz je genovski kolektiv utrdil.

Britanski tisk z občudovanjem komentira visoko raven igre in zgledno obnašanje navijačev obeh tabarov na sredinem finalu. Ugledni Times celo piše, da je finalno srečanje povrnilo nogometu pomen, ki mu pritiče. Polemika okrog utemeljenosti prostega strela, ki je odločil zmagovalca, ne zmanjšuje vrednosti podviga igralcev Barcelona, ki so zaslužno slavili zmago, čeprav je tudi Sampdoria odigrala vidno vlogo. Independent piše, da je Sampdoria zlasti v drugem polčasu imela obdobje prevlade, Vialliju pa pripisuje največ krivde, da njegovo moštvo ni doseglo gola. Daily Telegraph navaja, da je bila finalna tekma resno opozorilo britanskemu nogometu. Na Wembleyu smo bili priča lepi ekshibiciji tehnike in energičnosti, spretnih strategij in jasnih shem, pravi Daily Telegraph.

Veliko manj objektivno je poročanje španskih časnikov, ki so svoje strani, kajpak, preplavili s slavospevi Barceloni. Barcelonski športni dnevnik Sport je dogodku namenil kar 33 strani! S posebnim poudarkom so natisnjene izjave Cruyffa, po katerih je njegovo moštvo zaslužno zmagalo. Noben katalonski dnevnik ne omenja zasluge Sampdorie. Zanimivo je, da so madridski časniki dosti bolj umirjeni, uspehe Kataloncev pač obravnavajo drugače.

Pohvalo Sampdorii pa je izrekel predsednik Barcelone Jose Luis Nuñez. Potem ko je izjavil, da je vratar Sampdorie Pagliuca »brani izredno«, je poudaril, da se je bal do zadnje minute, ker so se italijanski igralci zelo trudili in pokazali veliko spretnost.

Na sliki AP: odlični Bolgar Barcelone Stojčev dviguje pokal prvakov

Polfinale košarkarske NBA lige Vodita Portland ter Chicago

Polfinalna dvoboja obeh konferenc NBA lige sta se iztekla po pričakovanju. Mnogo bolj izenačeno je bilo na vzhodni strani, kjer sta tako Chicago kot Cleveland slavila proti New Yorku oz. Bostonu šele po 7 dvobojih (4:3), medtem ko sta Portland in Utah odpravila Phoenix oz. Seattle s 4:1.

V prvih finalnih tekmah vzhodne in zahodne konference pa ni prišlo do presenečenj. Chicago je v prvem srečanju proti Clevelandu stalno vodil zlasti po zaslugi svojih asov (Jordan 33, Pippen 29 točk, 12 skokov ter 9 asistenc) ter zmagal s 103:89. V drugem polfinalu je Portland ponovno dokazal, da je v izredni formi, saj je v prvem srečanju proti Utahu takoj povedel za trideset točk in ob koncu tudi visoko zmagal s 113:88 (Porter 26, J. Malone le 15). Z izredno igro Porterja (41 točk, 12:14 v metu, 4 trojke) in Drexlerja (36 točk) so »blazersi« zmagali tudi v drugi domači tekmi (119:102). Vse kaže, da se bosta v finale uvrstila že lanska finalist (lani je Chicago odpravil Portland s 4:0). (V.J.)

Jutri športni dan za osnovne šole iz Gropade, Bazovice ter Trebč

Po večletnem premoru se bodo vzhodnokraški šolarji ponovno srečali jutri in se pomerili v športno-gibalnih večerih. Združenje staršev osnovne šole Pinko Tomažič in ŠD Primorec iz Trebč prirejata športni dan za osnovne šole Karel Destovnik Kajuh iz Gropade, Primož Trubar iz Bazovice in Pinko Tomažič iz Trebč. Srečanje bo ob trebenskem nogometnem igrišču v Griži s pričetkom ob 9.15. Učenke in učenci pa se zberejo s svojimi učiteljicami ob 9.00. Jutrišnji dan bo nameč pouka prost in otroci, učiteljice in starši ga bodo preživeli, upamo, v prijetnem in sproščnem vzdušju.

Otroci 1., 2. in 3. razreda tekmujejo v poligonu, ki vsebuje prvine osnovne motorike, kot so tek v slalomu, preval naprej, hoja v ravnotežju, preskok, ciljanje, sonožni skoki in podobno. 4. in 5. razred pa tekmujeta v hitrostni, spretnostni vožnji s kolesom, med katero izvajajo razne naloge, kot npr. vožnja v slalomu, vožnja okoli predmeta, brcanje žoge v vrata, vožnja pod vrstico, vožnja po deski, vožnja s podiranjem kijev in podobno. Ob koncu pa se bodo vsi udeleženci, tudi starši in učiteljice, prijateljsko pomerili v igri med dvema ognjema. Upamo, da ne bo zmanjkalo časa še za družabnost in za prosto igro v prelepem gozdičku trebenskega športnega objekta.

Organizator želi, da bi športni dan spet oživel in postal tradicionalen. Izmenoma naj bi si prevzela organizacijo ostala združenja staršev oz. vaška športna društva, kajti spoznavnih in povezovalnih trenutkov mladih tako na športnem kot tudi na drugih področjih je resnično malo. Osnovna šola naj pripomore, da bodo naši otroci rasli že v našem ozemju okolju v duhu večje odprtosti in strpnosti.

LOREDANA KRALJ

Na Peči turnir v malem nogometu

Na Peči se bo jutri začel turnir v malem nogometu za 6. memorial Simona Čevdka. Prijavilo se je osem ekip. Jutri bosta na vrsti dve srečanja, in sicer ob 17. uri med Štandrežem in Steverjanom, ob 18.45 pa med ekipama društva Vipava in Gabrije. V ponedeljek se bodo Sovodenci pomerili s postavo Dol-Poljane (ob 18.45), v torek pa se bo zastopstvo Rupa-Peč srečalo z Vrhom.

Finalni tekmi bosta v soboto, 30. t.m. Turnir prireja ribiško društvo Vipava.

Nogometna ekipa BCTKB medbančni pokrajinski prvak

Ekipa Tržaške kreditne banke (na sliki) je zmagovalca 19. pokrajinskega medbančnega turnirja v nogometu. V petnajstih tekmah so bančniki zbrali 23 točk (10 zmag, dva poraza, trije neodločeni izidi), se pravi tri točke več od drugouvrščene ekipe Banco di Roma, ki je ta turnir v preteklih letih že večkrat osvojila.

Odločitev o tem, kdo bo zmagovalac, je v bistvu padla prav na tekmi med ekipo BCTKB in Banco di Roma. Srečanje je bilo napeto, a tudi kakovostno, BCTKB pa je zmagal z 2:1.

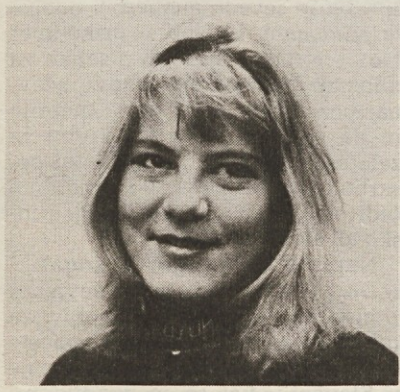
Povejmo tudi, da je ekipa BCTKB nastopila na tem turnirju že četrty in da je bil najboljši strelac turnirja »te-kabejevec« Franco Taučer.

Prihodnje leto bo turnir jubeljni, saj bo že 20. po vrsti, v skladu s pravilnikom pa ga mora organizirati zmagovalac zadnje izvedbe, tako da si bo to odgovornost prevzela BCTKB.

BCTKB je nastopil na turnirju v sledeči postavi: Dario Crociati, Jan Bitežnik, Aleš Štefančič, Walter Kalc, Franco Taučer, Mitja Žagar, Enzo Pečar, David Vidali, Mitja Zonta, Renzo Tavčar, Marco Arduini. Spremljevalec: Marino Coffoli.

danes igra za vas - danes igra za vas

Francesca Rapotec

Francesca Rapotec (1974) se je zelo mlada začela ukvarjati s smučanjem in se je v tej športni disciplini takoj izkazala. Po vidnejšem uspehu je posegla pred tremi leti, ko je bila druga na skem finalu. Odlej se je začel skokovit kakovostni vzpon naše smučarke, ki je v tej sezoni na deželni ravni osvojila vse, kar se je osvojiti dalo, tako da je gotovo ena najboljših smučark v deželi in ena naših najboljših športnic sploh. Prejšnji teden je Egon Petajan pravilno napovedal kar 11 rezultatov.

totocalcio

Cagliari - Lazio	1 X 2
Foggia - Milan	2
Inter - Atalanta	1 X
Napoli - Genoa	1
Parma - Fiorentina	1 X
Roma - Bari	1
Sampdoria - Cremonese	1
Torino - Ascoli	1
Verona - Juventus	2
Avellino - Palermo	2
Reggiana - Pescara	X
Siena - Spal	1 X 2
Potenza - Trani	1 X

konjske dirke - konjske dirke

Za prvo dirko v Trstu bi poskusili bazo s skupino 1, v kateri je najsolidnejši Crown's Invitation. Paziti pa se bo moral zlasti pred Yourworthingtmarejem (sk. X). Prezreti ne gre še na Lumbrina Gima (sk. 2), ki je v odlični formi.

Tudi druga preizkušnja bo v Trstu. V dobri formi in v ugodni startni poziciji je Menanoross (sk. X). V skupini 2 je regularni Montante, ki je vaju na podobne preizkušnje, presenečenje pa lahko pravi Effe Effe (sk. 1).

Trst bo prizorišče tudi tretje dirke, tokrat pa bi se moral uveljaviti Merengue (sk. X), ki je v dobri formi. V njegovi skupini je še zanesljivi Matt Dillon. V boj za vrh bi znal poseči solidni Iuasco (sk. 2).

V Neaplju bi odločno stavili na Longrasa (sk. 2), čeprav bo startal v drugi vrsti: trenutno je namreč v res odlični formi. Če ne bo delal napak, bo med prvimi še Lanciere Pl (sk. X). V skupini 1 kaže napredek Murolo.

Peta dirka bo tudi v Neaplju, kjer je pričakovati uveljavitev Mina Borga (sk. 2). Nekateri pa trdijo, da je favorit Magic Bi (sk. 1), med prvimi pa naj bi bil še regularni Gigi Proietti (sk. X).

Kot glavnega kandidata za zmago v Padovi bi omenili Glen Mira (sk. 2), v ospredju pa bi se lahko znašel tudi Irzio (sk. 1), ki je na zadnjem nastopu imel smolo. Omenimo še regularnega Melodia RL (sk. X).

DIRKA TRIS

Dirka tris bo v Bologni, naši favoriti pa so: št. 21 Gabbiano Red, št. 17 White-land Mag, št. 13 Lucky FC. Za sistemista: št. 10 Gesolino, št. 4 Edio, št. 1 Isawan.

totip

1. — prvi	1
— drugi	X 2
2. — prvi	X 1
— drugi	2
3. — prvi	X
— drugi	X 2
4. — prvi	2
— drugi	X 1
5. — prvi	2
— drugi	X 1
6. — prvi	1 2
— drugi	X

V nedeljo v Šempetru Srečanje šahistov sosednjih držav

IDRIJA — Člani šahovskega društva Nova Gorica bodo v okviru tekmovalnega programa Primorske šahovske zveze organizirali v nedeljo, 24. t.m. ob 9. uri v prostorih gasilskega doma v Šempetru pri Novi Gorici 13. krog šahovskih srečanj šahistov štirih sosednjih držav. Na tradicionalno tekmovanje so vabljeni osemčlanska moštva Združenja slovenskih športnih društev v Italiji - Trst, Slovenska športna zveza Celovec, Monošter (Porabje - Madžarska), Piran, Koper, Ilirska Bistrica, Tolmin in Nova Gorica. Srečanje bodo odigrali po Bergerjevem sistemu z igralnim časom dvakrat 20 minut za partijo.

Po 12. krogih tekmovanja so v vodstvu šahisti Pirana z 280,5 točke iz 12 srečanj, Nova Gorica 266,5 (12), SŠZ Celovec 209,5 (12), ZSSDI - Trst 189,5 (11), Tolmin 187,5 (6), Monošter 64 (6), Koper 52 (2), Ilirska Bistrica 27,5 (1), Bekstein 26 (1), Eltendorf 18 (1) in SŠZ Celovec II. 2 (1).

Organizatorji srečanja iz Nove Gorice bodo najboljši ekipe nagradili in pričakujejo udeležbo vabljenih šahistov štirih sosednjih držav, ki tako prispevajo k nadaljnji krepitvi sodelovanja na črno-belih poljih.

SILVO KOVAČ

Na državnem finalu INTERCAS v Fiuggiju Našo deželo bo zastopala štiričlanska Krasova ekipa

Na državnem finalu INTERCAS bo našo deželo predstavljala ekipa Krasa v postavi Vanja in Gorazd Milič, Daša Bresciani in Bojan Simoneta. Ta ekipa je dosegla na deželni preizkušnji med vsemi predstavniki centrov za razvoj namiznega tenisa v FJK daleč najboljše rezultate in si je torej povsem zasluženo

no priborila nastop na državnem finalu, ki bo od danes do nedelje v Fiuggiju.

Tekmovanja v okviru INTERCAS imajo specifično obliko. Prireditve le-tega so namenjene vsem društvom, ki imajo center za razvoj te panoge s programom spoznavanja, oblikovanja in tehnične priprave v predtekmovalni dobi za začetnike. Hkrati imajo tudi sociološki pomen, to je navezovanje stikov z vrstniki iz drugih centrov. Pri Krasu obstaja že nekaj let močan center, tako da so morali izvesti celo predhodno interno tekmovanje že za prvo fazo. Mladi krasovi igralci Vanja, Gorazd, Daša in Bojan bodo na finalu v Fiuggiju postavljeni pred tri preizkušnje: »poligon s štafeto na čas«, »tehniko in preciznost« ter namizni tenis med ekipami, ki predvidevajo osem posameznih tekem in igro dvojic po starostnih pasovih. Vsaka ekipa je sestavljena iz dveh starostnih pasov (8 do 10 in 11 do 12 let), kolikor pa so ekipe sestavljene mešano po spolu, imajo še dodaten bonus pri točkovanju.

Krasova postava ima glede na tako sestavo že osnovo za dober start, seveda pa se je na državni finale zelo dobro pripravila. V Fiuggiju odhaja z upanjem, da ponovi uspeh svojih klubskih tovarišev, lanskih državnih prvakov. (J.J.)

V športni dvorani v Biljah

Slovenija-Italija v namiznem tenisu

V petek, 29. t.m., bo v športni dvorani v Biljah v prireditvi Namiznoteniške zveze Slovenije in namiznoteniškega kluba Primex iz Vrtojbe prva meddržavna tekma v namiznem tenisu med reprezentancama Slovenije in Italije.

Za Italijo je napovedan nastop državne prvaka Massima Costantinija, Gennara Di Napolija in Luce Riccija, a v ženski konkurenci bodo nastopile Alessia Arisi, Flioura Bulatova in Cristina Semenza. Barve Slovenije bodo branili Štean Kovač, Robi Smrekar, Gregor Škafar, Sašo Ignjatovič, Polona Freljh, Polona Čehovin, Mojca Guzelj, Andreja Urh-Ojstršek.

V 1. moški odbojgarski diviziji na Goriškem Olympia na drugem mestu potem ko je bila dolgo prva

TORRIANA - OLYMPIA 2:3
(15:13, 9:15, 5:15, 15:11, 9:15)

OLYMPIA: Berganti, Dorni, S. in J. Hlede, Lutman, Jarc, Povše, Seni, Vogrič.

Igralci Olympie so si s to zmago zagotovili končno drugo mesto. Tekmo so začeli dobro in so v prvem setu vodili že s 13:9, nato pa so po »stari dobri« navadi popustili v koncentraciji; začel je pešati tudi sprejem, kar je omogočilo nasprotniku, da je osvojil set. V naslednjih dveh nizih so naši igrali s primerno zbranostjo in dokazali, da so tehnično boljši od nasprotnika, kar pa ni veljalo za četrti set, v katerem so popustili predvsem v napadu. Na srečo so bili v tie-breaku dovolj prisebni. (IP)

OLYMPIA - INTREPIDA 3:1
(15:5, 15:9, 10:15, 15:5)

OLYMPIA: Berganti, Dorni, Figgel, J. in S. Hlede, Jarc, Lutman, Povše, Seni.

Igralci Olympie so se poslovili od letošnjega prvenstva z vse prej kot navdušujočo tekmo. Na igrišču so stopili brez prave volje do igranja; kot opravičilo lahko povemo le to, da tekma ni predstavljala za naše nobenega izziva, saj jim je bil nasprotnik tehnično nedorasel. Olymp-

pia je sicer začela še kar dobro in osvojila prva dva niza, pa čeprav je pešala predvsem v bloku. Tretji set so naši izgubili, predvsem zaradi nezbranosti, zato pa so četrtega osvojili brez težav.

Olympia se poslavlja od tega prvenstva sicer pozitivnim drugim mestom, pa tudi z greknim priokusom, da je vodila večji del prvenstva in v najvažnejših tekmah ni bila v polni formi ter ni dala prav vsega od sebe. (IP)

OSTALI IZIDI 21. KOLA: Caldini - Grado 0:3; Intrepida - Naš prapor 1:3. Počivala je ekipa Candolini Mossa.

LESTVICA: Grado 34, Olympia 30, Val 28, Caldini 22, Torriana, Fincantieri, Naš prapor 20, Cormons 14, Corridoni 10, Mossa Candolini 6, Intrepida 2 točki.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

IZIDI 21. KOLA: Soča Scame - Sagrado 3:1; Farra - Azzurra 3:0; Libertas Gorizia - Libertas Villesse 3:2; Corridoni - Acli Ronchi 3:1. Prosta je bila Olympia.

LESTVICA: Sagrado 32, Olympia 30, Farra 28, Acli Ronchi, Soča Scame 24, Corridoni 22, Libertas Villesse 16, Pieris, Libertas Gorizia 8, Cormons 6, Azzurra 4 točke.

Na atletskem troboju osnovnošolske olimpiade Športne šole Trst

Pravo zmagoslavje miljske osnovne šole

Letošnji atletski troboj, ki ga Športna šola Trst vsako leto prireja v okviru osnovnošolske olimpiade, je prinesel pravo zmagoslavje barvam miljske osnovne šole, saj je v desetih tekmovalnih skupinah osvojila kar šest zlatih kolajm. Njena premoč je bila vidna zlasti med dečki, kjer je njenim učencem ušla ena sama zmaga, in sicer v 2. razredu.

To prvo mesto je osvojil Župančič, ki pa je prevladoval med deklicami, saj je tam v petih skupinah osvojil tri zmage.

Pa si oglejmo lestvice:

1. razred DEČKI

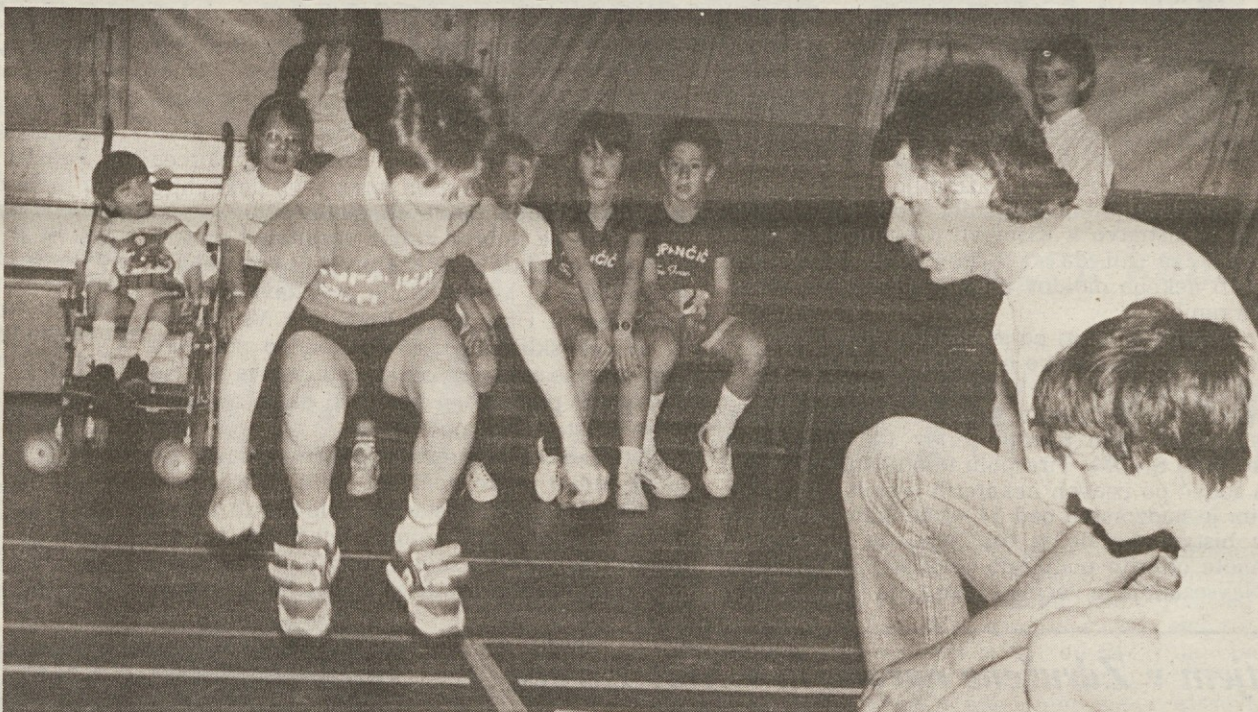
1. Christian Žigon (MJE) 431; 2. Erik Černigoj (FIN) in Manuel Gustini (GRB) 397; 4. Mihael Schnabl (ŽUP) 377; 5. Ambrož Peterlin (MKI) 369; 6. Marko Slavec (MKI) in Marko Milošević (ŠIR) 367; 8. Robi Miljkovič (ŠIR) 364; 9. Anton Volpi (MKI) 360; 10. Borut Jogan (ŠIR) 355; 11. Jan Crevatin (GRB) 352; 12. Marko Novak (RIB) 347; 13. Aljoša Kalc (MKI) 346; 14. Michele Kozman (B-J) 345; 15. Jacopo Gennari (ŽUP) 339; 16. Jan Rebula (B-J) 335; 17. Roberto Pizent (ŽUP) 329; 18. Tomaž Scaricia (MKI) 317; 19. Janko Breclj (FIN) 306; 20. Samo Žiberna (ŽUP) 298; 21. Sandi Pace (FIN) 271.

DEKLICE

1. Veronika Sancin (ŽUP) 437; 2. Valentina Pieri (MKI) 400; 3. Tina Torre (B-J) 380; 4. Karin Desco (G-S) 365; 5. Elizabeta Sardo (G-S) 361; 6. Nataša Gombač (MKI) 353; 7. Aleksija Leone (RIB) in Nataša Kodrič (ŽUP) 349; 9. Verena Rojc (MKI) 344; 10. Susanna Paruta (MJE) 341; 11. Tatjana Gregori (RIB) 339; 12. Katja Rupel (ŽUP) in Isabella Spacal (ŠIR) 336; 14. Valentina Škerk (MKI) 335; 15. Sara Rožič (B-J) 332; 16. Tjaša Krizmančič (B-J) 324; 17. Erika Savarin (MKI) 323; 18. Daša Bevilacqua (FIN) 319; 19. Sendy Indelicato (ŽUP) 308; 20. Veronika Kuret (B-J) 302; 21. Sanja Hrvatič (GRB) 299.

2. razred DEČKI

1. Iztok Floridan (ŽUP) 474; 2. Diego Posar (ŠIR) 462; 3. Maks Petkovšek (ŽUP) 445; 4. Christian Susteršich (RIB) 439; 5. Alex Baruca (RIB)

in Aleksander Milošević (ŠIR) 425; 7. Marko Pegan (ŽUP) in Davide Tomaselli (RIB) 423; 9. Blaž Kemperle (ŽUP) 419; 10. Alan Sancin (RIB) 410; 11. Mitja Jevnikar (ŽUP) 409; 12. Oliver Puntel (ŠIR) 406; 13. Rajko Dolhar (B-J) 401; 14. Marko Čuk (RIB) 400; 15. Erick Botteon (ŠIR) 399; 16. Matija Guštin (ŽUP) 397; 17. Ivan Stanič (B-J) 394; 18. Luca Požar (B-J) 379; 19. Ernesto Feletti (MKI) 371; 20. Matej Rebula (B-J) 369; 21. Matija Ciacchi (MJE) 367; 22. Jan Sadlowski (RIB) 360.

DEKLICE

1. Verena Caris (ŽUP) 443; 2. Anja Zobin (MJE) 436; 3. Janja Žiberna (ŽUP) 391; 4. Katja Starec (RIB) 387; 5. Suzana Pantič (ŠIR) 385; 6. Sara Crevatin (ŠIR) 375; 7. Sandra Brus (MKI) 369; 8. Anika Stanič (ŠIR) 367; 9. Marisa Ferluga (GRB) 359; 10. Sara Blasevich (GRB) 353; 11. Lavinia Škerlavaj (ŠIR) 337; 12. Caterina Zompicchiatti (ŽUP) 332; 13. Kristina Vidrih (GRB) 326; 14. Nicolè Husel (ŠIR) 323; 15. Lara Skrinjar (RIB) 273.

3. razred DEČKI

1. Alan Žigon (MJE) 509; 2. Julij Vanello Premru (FIN) 476; 3. Federico Pobega (MJE) 473; 4. Axel Furlan (MKI) 466; 5. Giorgio Pitacco (RIB) 460; 6. Elia Hrovatin (FIN) 454; 7. Jan Sedmak (ŽUP) 443; 8. Peter Jevnikar (ŽUP) 442; 9. Marko Desco (G-S) 439; 10. Matija Vidmar (FIN) 424; 11. Marko Mahnič (FIN) 422; 12. Dean Kralj (MKI) 419; 13. Elis Komnenovič (B-J) in Claudina Mirčeta (RIB) 410; 15. Slađan Pantič (ŠIR) 403; 16. Stefano Čok (MKI) 399; 17. Matjaž Cosmo (ŽUP) 382; 18. Marko Sadlowski (RIB) 378; 19. Arin Marchesi (FIN) 343; 20. Oscar Perosa (RIB) in Iztok Skrinjar (RIB) 337; 22.

Jurij Verč (ŽUP) 326; 23. Francesco Vascotto (RIB) 288.

DEKLICE

1. Meggy Mauri (MKI) 460; 2. Sheila Perossa (ŠIR) 452; 3. Alessandra Corona (MJE) 432; 4. Katarina Husu (ŽUP) in Martina Cunja (FIN) 417; 6. Petra Dilli (MKI) 409; 7. Erika Sancin (GRB) 381; 8. Sandy Nestori (ŠIR) 378; 9. Sara Bevilacqua (FIN) in Alexia Bandino (G-S) 377; 11. Vera Goltes (ŽUP) 362; 12. Francesca Ciacchi (MKI) 348; 13. Daša Stanič (FIN) 347; 14. Valentina Piccioli (G-S) 337; 15. Karin Sancin (MKI) 316.

4. razred DEČKI

1. Patrick Vignini (MJE) 526; 2. Marko Bettiolio (MJE) 504; 3. Matjaž Kodrič (MKI) 495; 4. Miloš Kalc (MKI) 488; 5. Gerardo Tolentino (ŠIR) 483; 6. Niko Štokelj (B-J) 482; 7. Matteo Feruglio (G-S) 479; 8. Walter Fichfach (MJE) 475; 9. Luka Kafol (FIN) 468; 10. Roberto Lombardo (RIB) 464; 11. Paolo Vignini (GRB) 461; 12. Eugenio Charlie (FIN) 459; 13. Igor Pison (MKI) 457; 14. Andrej Sulli (ŽUP) 442; 15. Karlo Zornada (G-S) 440; 15. Manuel Ban (GRB) 436; 16. Tomislav Šikič (RIB) 434; 18. Dimitrij Požar (B-J) 426; 20. Dejan Furlan (GRB) 420; 21. Mauro Zoch (G-S) 412; 22. Alen Čosič (B-J) in Jan Zerial 405; 24. Boban Pajič (ŠIR) 403; 25. Aleks Škerlavaj (ŠIR) 394; 26. Lorenzo Schichilone (ŽUP) 393; 27. Antonio Tušo (G-S) 384; 28. Corrado Bernetti (ŠIR) 381; 29. Marko Glavina (G-S) 375.

DEKLICE

1. Shobha Giacconi (ŽUP) 479; 2. Selena Ščuka (G-S) 465; 3. Sara Lo Castro (FIN) in Martina Carpani (GRB) 449; 5. Erika Biekar (G-S) 448;

6. Elisa Komar (G-S) 442; 7. Micol Rosa (ŽUP) in Giulia Valassi (RIB) 441; 9. Ana Tina Petkovšek 432; 10. Sara Corbatti (ŽUP) 424; 11. Katja Sancin (ŽUP) 410; 12. Breda Močilnik (MKI) in Pamela Spacal (ŠIR) 407; 14. Barbara Mahnič (MKI) in Nataša Selmanovič (RIB) 403; 16. Nicoletta Cossutta (ŽUP) 391; 17. Martina Montin (ŽUP) 383; 18. Katja Peruzzo (G-S) 382; 19. Manuela Pizent (RIB) 348.

5. razred DEČKI

1. David Žigon (MJE) 587; 2. Marko Mikolj (RIB) 540; 3. Robert Pecchiari (MKI) 530; 4. Aleš Zajc (RIB) 512; 5. Stefano Pribac (ŠIR) 506; 6. Matjaž Pečar (MKI) 488; 7. Dean Carli (RIB) 487; 8. Manuel Pussini (ŠIR) 486; 9. Giuliano Stibiel (G-S) 482; 10. Erik Zerial (ŽUP) 479; 11. Goran Floridan (ŽUP) 462; 12. Michele Sorini (RIB) in Rok Opelt (MKI) 461; 14. Mitja Pegan (ŽUP) 459; 15. Danilo Bosari (MKI) 447; 16. Mitja Stanič (ŠIR) 438; 17. Iztok Cergol (MKI) 426; 18. Dimitri Smilovich (ŠIR) 421; 19. Riccardo Polesello (G-S) 413; 20. Erik Sancin (RIB) 408; 21. Martin Strani (ŽUP) 397; 22. Jan Carli (RIB) 227.

DEKLICE

1. Francesca Lovrečič (MJE) 519; 2. Lea Dragičević (ŠIR) 492; 3. Sabrina Znidarčič (B-J) 491; 4. Valentina Bertocchi (MJE) 489; 5. Sandra Siega (B-J) 473; 6. Lara Negrisin (MJE) in Janja Del Linz (ŽUP) 471; 8. Eleonora Spacal (ŠIR) 464; 9. Caterina Alessio (RIB) 451; 10. Valentina Smotlak (G-S) 448; 11. Varna Pečnik (MKI) 438; 12. Elisa Frandolič (RIB) 416; 13. Tina Furlan (B-J) 414; 14. Sara Posar (ŠIR) 404; 15. Manuela Krasevich (ŠIR) 401; 16. Valentina Lovriha (ŽUP) 359.

Na Trofeji Adria v Trzinu

Dober nastop plavalcev PK Bor

V nedeljo je bilo Trzinu plavalno tekmovanje za trofejo Adria, katerega se je udeležilo 14 društev iz naše dežele in iz Slovenije in Hrvaške. Svoje zastopstvo je na tekmovanju imel tudi Plavalni klub Bor.

Najbolje so se odrezali mladi plavalci z druge strani meje, ki so na končni skupni lestvici osvojili vsa najboljša mesta, saj je prvo zasedel PK Primorje z Reke, 2. je bil PK Koper, 3. PK Pula, sledile so ekipe iz FJK.

Bor je sodeloval s 13 plavalci. Najvišje se je v hudi konkurenci uvrstila Eliza Komar, ki je na progi 50 m hrbtno zasedla 9. mesto med skoraj 50 tekmovalkami.

Časovno še boljši uspeh je dosegel Matteo Feruglio, ki je na razdalji 50 m prsno osvojil 11. mesto, vendar predstavlja njegov čas 54"2 zelo dober dosežek, saj je za boljšimi tekmeči zaostal za manj kot 4 sekunde.

Zadovoljiv nastop so opravili tudi nekateri drugi borovci, saj so dosegli za svoje zmogljivosti dobre čase, kar potrjuje, da se kakovostna raven naših mladih plavalcev stalno dviga. To velja tudi za štafeto 4x50 m mešano za dečke (Ciacchi, Feruglio, Perosa, Peric), ta je s časom 3'42"6 dosegla rezultat, ki je le za 5 sekund slabši od onega, ki ga je zabeležila priznana četverica Triestine. (boj)

Ljubljanske gimnastičarke na srečanju v Trstu

V Trstu je bilo pred kratkim srečanje v športni gimnastiki za naraščajnice, na katerem so poleg domačih klubov nastopile tudi gostje gimnastičnega kluba Šiška iz Ljubljane. Slovenke so dosegle najboljši uspeh z Anjo Grubišič, ki je osvojila drugo mesto. (boj)

obvestila

ZDRUŽENJE STARŠEV OŠ PINKO TOMAŽIČ IN ŠD PRIMOREC TREBČE

vabita na ogled ŠPORTNEGA DNE, ki bo v Trebčah ob nogometnem igrišču jutri, 23. t.m. ob 9.15. Sodelujejo osnovne šole KD Kajuh Gropada, P. Trubar Bavozica in P. Tomažič Trebče.

TPK SIRENA organizira tečaje za začetnike v razredih optimist in windsurf. Tečaji za razred optimist bodo: prvi od 15. do 26. junija in drugi od 6. do 17. julija. Tečaji za windsurf pa: prvi od 29. junija do 3. julija in drugi od 17. do 21. avgusta. Vpisovanje na društvenem sedežu, tel. 422696, v popoldanskih urah.

ŠZ JADRAN obvešča, da bo v petek, 29. t.m. v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicanju redni občni zbor. DNEVNI RED: 1. predsedniško in tajniško poročilo, 2. blagajniško poročilo, 3. volitve novega odbora, 4. razno.

SK BRDINA sporoča, da bo odhod avtobusa za Gardalana v nedeljo, 24. maja, ob 5.30 z Opčin. Na razpolago je še nekaj prostih mest v drugem avtobusu. Tel. na št. 212859 in 299573.

SK DEVIN vabi člane in prijatelje društva na srečanje s pobratenim SK Snežnik. Zbor je na Sviščakih v nedeljo, 24. t.m. Zjutraj je predviden vzpon na Snežnik, popoldne pa piknik. Rezervacije še danes, 22. t.m., na tel. 200236 od 19.00 do 20.30.

Jutri še sklepna slovesnost

Sklepna slovesnost letošnje osnovnošolske olimpiade z nagradjevanjem in krajšim kulturnim sporedom, v okviru katerega bodo letos nastopili najmlajši gojenci tržaške Glasbene matice, bo jutri, 23. t.m. Začela se bo ob 10. uri, otroci pa se bodo zbrali v Borovem športnem centru četrte ure prej.

Ob tej priložnosti bo na ogled tudi razstava fotografij, ki so jih posneli otroci v okviru kulturnega natečaja.

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT); Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglasi: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Julijske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

petek, 22. maja 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Številni dvomi ob usmrtni obsojenca, ki je ves čas trdil, da je nedolžen

Roger Coleman končal na električnem stolu

Vrhovno sodišče je zavrnilo zadnjo pritožbo

Kaj pa, če je bil res nedolžen?

Dva močna električna sunka, nekaj živčnih tresljajev in nato tišina. Tako je minulo noč v kaznilnici v Virginiji ugasnilo življenje 33-letnega Roberta Colemana. Obsodba na smrt je bila izvršena, dvom pa je ostal: in če je bil Coleman, kot meni marsikdo, nedolžen?

Obsodba Roberta Colemana ni slonela na zelo trdnih dokazih. In marsikdo se je vprašal, ali je mogoče usmrtiti obtoženca, v čigar krivdo nisi stotodstotno prepričan. Kajti smrtna kazen je dokončna in nepopravljiva. In statistike kažejo, da ni bilo malo nedolžnih, ki so bili izročeni rablju.

Toda dvom v dejansko krivdo obsojenca je bil le eden od aspektov, zaradi katerih so bili žarometi medijev spet usmerjeni v ZDA. Zakaj pa vzbujajo tolikšno pozornost usmrtitve v tej državi, medtem ko so sredstva obveščanja nedvomno manj pozorna za eksekucije v drugih državah od Irana in do Kitajske? Ali je še vedno v tem prisotno neko levičarsko protiamerikanstvo?

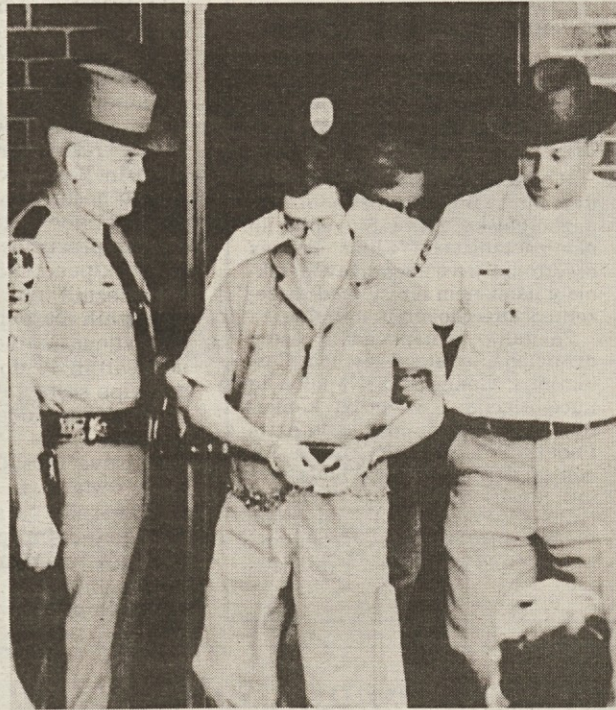
Morda na medijski odmev eksekucij vplivajo tudi taka čustva. Dejstvo pa je vsekakor, da so ZDA - hočeš ali ne - vodilna zahodna demokracija, katere negativni zglede izzovejo prav zaradi tega ostrejšo obsodbo. In občutek krivde je prisoten tudi v ameriški javnosti, saj je ohranile smrtno kazen, tista, ki vztrajno išče najbolj »človeški« način usmrtitve, da bi po eni strani zaščitila občutek varnosti, ki jo daje večini državljanov smrtna kazen za kriminalce, po drugi pa, da bi bila v miru s svojo vestjo.

Toda »človeškega«, aseptičnega načina usmrtitve ni - še zlasti, če naj kazen ohrani svoj naboj eksemplaričnosti. In družba, ki si lasti pravico, da lahko odvzame življenje nekemu svojemu članu, ob vsaki usmrtitvi izgubi nekaj svoje človeškosti. (vt)

JARRAT (VIRGINIA, ZDA) — »To noč je bil ubit nedolžen človek.« To so bile zadnje besede 33-letnega Rogerja Colemana (na sliki AP), ki so ga včeraj ob 5.38 zjutraj po srednjeevropskem času (v sredo ob 23.38 v ZDA) usmrtili na električnem stolu v kaznilnici Greensville v ameriški zvezni državi Virginia. Coleman, ki je bil obsojen na smrt zaradi posilstva in umora svakinje, je ves čas trdil, da je nedolžen. Zadnji negativni odgovor na pritožbo je od vrhovnega sodišča prišel minuto pred 5. uro, ki je bila določena za usmrtitev, ki jo je krvnik opravil z dvema močnima električnima sunkoma, ki sta prekinila Colemanovo življenje.

Morda se ne bo nikoli izvedelo, če je bil Coleman res nedolžen in je v tem primeru z življenjem plačal strahotno sodno pomoto. Pred odločitvijo vrhovnega sodišča je v sredo guverner Virginie Douglas Wilder odločil, da Colemanovo pričevanje še enkrat preizkusijo z detektorjem laži. Po dvehurnem zaslišanju je prišel odgovor: »Obsojenec laže v zvezi z vprašanji, ki zadevajo umor.«

Roger Coleman je v zadnjih štirih tednih že sedmi obsojenec, nad katerim so v ZDA izvršili smrtno obsodbo in osemnajsti od začetka leta, medtem ko so lani izvedli štirinajst smrtnih obsodb. Toda v »objemu smrti« čaka na zadnji krvnikov poziv v ameriških zaporih še 2.588 obsojencev na smrt, med katerimi je tudi 31 mladoletnikov.

Zaradi odkrite podpore pridnestrskim rusko-ukrajinskim separatistom

Moldova zahteva umik »ruske vojske«

MOSKVA — V Pridnestruju tudi prejšnjo noč in včeraj ni bilo miru. Oblasti v Dubosariju trdijo, da je zaradi granat moldovske policije v vasi Korževo življenje izgubilo 12 civilistov, osem pa jih je bilo ranjenih. Moldovsko notranje ministrstvo v Kišinevu (Chisinau) te vesti zanika in trdi, da so »pridnestrski separatisti« ubili nekega moldovskega policista, pet pa so jih ranili.

Bolj kot te vesti pa je zaskrbljujoča ugotovitev, da je moldovsko notranje ministrstvo včeraj potrdilo, da se je »ruskim separatistom« na levem bregu Dnestra pridružil še 27 tankov in 12 oklopnih transporterjev 14. armadnega korpusa SND. V Tiraspolu to odločno zanikajo, a sodeč po izjavah nekaterih ruskih generalov jim je nadzorstvo nad 14. armadnim korpusom v bistvu zbežalo iz rok, tako da posamezne enote odkrito podpirajo pridnestrške gardiste. Navsezadnje je večina oficirskega in podoficir-

skega kadra in vojakov po rodu prav iz Pridnestrja, tako da se neposlušnost širi. Nič čudnega torej, da je moldovski predsednik Mircea Snegur zahteval takojšen umik vseh nekdanjih sovjetskih enot z moldovskega ozemlja.

Medtem se je brez vidnih rezultatov predsičnojnimi končala seja komisije za spravo v Pridnestruju, ki jo sestavljajo predstavniki Moldove, Rusije, Ukrajine in Romunije. Vseeno pa so na seji sklenili, da bodo končno poslušali tudi mnenje pridnestrškega prebivalstva, kar je nedvomno pomemben korak, ki pa za sedaj ne more zaustaviti spopadov.

Nacionalistične strasti so šle že predaleč, da bi jih lahko preko noči odpravili. V Kišinevu so bile včeraj manifestacije moldovskih nacionalistov, ki so vladi očitali »mlačnost« pri uspostavi moldovske suverenosti nad Pridnestrjem, skandirali so protirusko gesla in zahtevali,

naj moldovska vojska potolče »pridnestrške komuniste«.

Položaj je nedvomno do skrajnosti zapleten, saj je do upora ruskega, ukrajinskega in gagaškega prebivalstva prišlo predvsem na ozemlju, ki je pred sporazumom Molotov-Ribbentrop že pripadal nekdanji SZ in ga je carska Rusija Turčiji odvzela leta 1812 in ni bilo torej nikoli romunsko. Ljudje s Pridnestrja nočejo torej deliti usode Moldove, ki se bo prej ali slej priključila Romuniji, če bodo v političnem življenju prevladali moldovski nacionalisti. Tudi z zgodovinskega in ne samo z etničnega vidika je torej tu položaj precej drugačen kot v tako imenovanih srbskih krajinih na Hrvaškem. Vseeno pa s strah Zahoda, da bi prišlo tu do reprize jugoslovanskega primera, ni povsem neutemeljen, če ne bodo nove države zagotovile vse pravice jezikovnim in etničnim manjšinam.

S skorajšnjim sprejetjem v Združene narode in v Svet Evrope

Pomembni diplomatski uspehi Slovenije

Slovenija je pred dnevi vložila uradno prošnjo za sprejem v OZN, hkrati se bliža čas, ko bo sprejeta tudi v Svet Evrope. Navadno znaša čakalna doba za Svet Evrope od 2 tudi do 5 let, toda roki so zadnje čase veliko bolj prožni zlasti zavoljo novih razmer, ki so nastale na Vzhodu.

Svet Evrope je nadvse pomembna ustanova; to so, kakor pravijo, »glavna vrata« za vstop v organizacijo naše celine, obenem pa je to »najširša« evropska institucija. Članstvo v Svetu Evrope je obvezna pot za sodelovanje v drugih evropskih ustanovah. Ravnanje članice v Svetu Evrope je odločno za njeno nadaljnje »napredovanje«. Vstop v Svet Evrope vsekakor ni preprosta stvar; zanj veljajo merila, ki so bistvena tudi v drugih evropskih organizacijah in ustanovah, vendar s tem, da v Svetu Evrope doživijo takorekoč ognjeni krst. Merila so, da mora v državi, ki je zaprosila za članstvo, vladati parlamentarni sistem, da mora biti resnično »pravna« država in da je treba v njej predvsem zakonsko odločno uveljaviti spoštovanje človekovih pravic.

Svet Evrope je pravzaprav prva »evropska« institucija po drugi svetovni vojni; nastala je pred 40 leti. Storiila je marsikaj za sodelovanje v Evropi, zlasti pa si je prizadevala v tem, da je sprejela vrsto ključnih vseevropskih zakonov; prvi med njimi je zagotovilo bila Evropska konvencija o človekovih pravicah.

Svet Evrope, ki bo kmalu dokončno odprl vrata tudi Sloveniji, kajpak spreminja svojo podobo zlasti glede na korenite spremembe, ki smo jim priča v Evropi in seveda tudi na Balkanu. Vanj je, kakor trdijo, zapihal »vzhodni veter«; zadnja država, ki so jo sprejeli je bila te dni Bolgarija, prej pa so postale njegove članice Češkoslovaška republika (aprila lani), Poljska konec novembra lani in pa Romunija, ki je člansko izkaznico prejela 19. decembra, se pravi spet proti koncu lanskega leta. Svet Evrope zdaj sestavlja 27 držav.

Znano je sicer, da je tudi nekakšna Jugoslavija (delno predsedstvo in pred nastankom binoma Srbija-Crna gora) svojčas prosila za članstvo, vendar jo je ministrski svet Sveta oktobra lani zavrnil in prekinil vse stike s to Jugoslavijo; ne samo to, vzel ji je tudi status poseb-

nega gosta. Vprašanje nekdanje Jugoslavije je kajpak zmeraj odprto; žal pa novi predsednik Španec Martinez za zdaj še ne vidi, »kako naj bi rešili ta rebus«. Nekateri sodijo, da bi se morala vodilna skupina Sveta le bolj pogumno soočiti s stanjem, predvsem pa enkrat za vselej pokazati s prstom, kdo je dejansko kriv na primer za sedanje razmere v Bosni in Hercegovini.

Vsekakor pa so na vidiku politike Sveta določeni premiki, vsaj z zornega kota, kako na določena vprašanja gleda novi predsednik. Ta, ki je znan po svoji odkritosti, je pač mnenja, da se mora njegova dejavnost »razširiti in poglobiti«. Socialist Miguel Martinez, ki je bil več let zaprt v času Francovega režima, sodi, da so nekatera evropska vprašanja odprta »že desetletja« in da je čas, da se jih lotimo. Eno tako vprašanje je na primer, kam sega pravzaprav Evropa. Ali je namreč prav, da se konča na eni strani na Atlantiku, na drugi pa na Uralih, ko pa je svet zmeraj manjši in so posamezna področja zmeraj bolj povezana med seboj; zakaj, denimo, ne bi dejansko tudi azijski deli, ki mejijo na Evropo, postali njen pomemben člen? Novi predsednik v podobnem slogu meni, da je tudi Afrika, zlasti pa njen severni del, premalo povezan z Evropo. To pa je pravzaprav spoznanje, ki se je zadnje čase uveljavilo v številnih evropskih krogih in je brezdvoma utemeljeno.

Martinez bržčas ima, kakor se sliši, ideje; med najbolj izvirne spada zamisel, naj bi se tudi Izrael pridružil Evropi. V Svetu Evrope nekateri pri tem brž opozarjajo, da se je organizacija že večkrat uradno izrekla proti politiki Izraela na rovaš Arabcev in da gornja zamisel potemtakem ne more biti najbolj »realna«. Druga ideja je prav tako, naj bi svet izrekel neko posebno pohvalo Turčiji zavoljo njene nemara »vzorne« demokratične politike; seveda tudi ta ni najbolj posrečena. Nasprotnikov je dolga vrsta. Znano je, da Turčija odkrito preganja Kurde tako kot, z druge strani, Irak; razen tega pa nezakonito še zmeraj zaseda polovico Cipra, ki pa je prav tako član Sveta Evrope. Marsikje ugotavlja, da ima Martinez niz »idej, da pa so nekatere svojevrstne in protislovne«.

Miro Kocjan

PRVIČ V TRSTU

EXPO NATURA

1. sejem malih živali

1.000 malih prijateljev iz čudovitega živalskega sveta vas pričakuje

TRŽAŠKI VELESEJEM

Urnik: 9.30 - 13.00 in 15.00 - 21.00
Ob sobotah in nedeljah 9.30 - 23.00 **23. - 31. maj**
neprekinjeno

INFORMACIJE IN REZERVACIJE: 0337/461724